

Crna Gora
Ministarstvo finansija

Izveštaj o implementaciji Programa ekonomskih reformi za Crnu Goru za period 2022-2024.
godina

(za prvih šest mjeseci 2022. godine)

Septembar, 2022. godine

Sadržaj

Uvod	3
1. MAKROEKONOMSKI OKVIR	5
2. FISKALNI OKVIR	7
3. STRUKTURNE REFORME	9
Prioritetna reformska mjera br. 1: Jačanje operativnih kapaciteta Zavoda za zapošljavanje za sprovođenje usluga i mjera putem digitalizacije	10
Prioritetna reformska mjera br. 2: Uvođenje novih šema rada i usklađivanje profesionalnih i privatnih obaveza	11
Prioritetna reformska mjera br. 3: Uvođenje programa Garancija za mlade u Crnoj Gori	12
Prioritetna reformska mjera br. 4: Povećanje zapošljivosti odraslih kroz unapređenje njihovih vještina i kompetencija potrebnih tržištu rada	13
Prioritetna reformska mjera br. 5: Digitalizacija obrazovanja i razvoj digitalnih vještina	14
Prioritetna reformska mjera br. 6: Reforma nacionalnog sistema utvrđivanja invaliditeta	18
Prioritetna reformska mjera br. 7: Definisanje finansijskih preduslova za reforme predložene Mapom Puta 21	21
Prioritetna reformska mjera br. 8: Poboljšanje pristupa i kvaliteta pružanja zdravstvenih usluga i digitalizacija zdravstvenog sistema	25
Prioritetna reformska mjera br. 9: Uspostavljanje potpune elektronske registracije preduzeća	28
Prioritetna reformska mjera br. 10: Unapređenje pristupa finansijama MMSP kroz kreiranje Kreditno-garantnog fonda (KGF)	30
Prioritetna reformska mjera br. 11: Jačanje konkurentne pozicije MMSP kroz uspostavljanje jedinstvene pristupne tačke	32
Prioritetna reformska mjera br. 12: Jačanje nacionalnog inovacionog i istraživačkog ekosistema	33
Prioritetna reformska mjera br. 13: Poboljšanje digitalizacije e-uprave kroz razvoj platformi složenih e-usluga	37
Prioritetna reformska mjera br. 14: Unapređenje zakonodavno-regulatornog okvira za dalji razvoj infrastrukture za širokopojasni pristup internetu	40
Prioritetna reformska mjera br. 15: Unaprjeđenje upravljanja privrednim društvima u većinskom vlasništvu države	42
YPrioritetna reformska mjera br. 16: Suzbijanje neformalne ekonomije kroz reformu poreske administracije	46
Prioritetna reformska mjera br. 17: Unapređenje poslovnog ambijenta kroz smanjenje poreskog opterećenja na zarade	48
Prioritetna reformska mjera br. 18: Informacioni sistem i mobilna aplikacija za praćenje parametara u turizmu	49
Prioritetna reformska mjera br. 19: Održivi zeleni turizam	49
Prioritetna reformska mjera br. 20: Finansijska podrška domaćinstvima u cilju primjene mjera energetske efikasnosti	51
Prioritetna reformska mjera br. 21: Smanjenje stavljanja u promet i upotrebe laganih plastičnih kesa za nošenje i plastičnih proizvoda za jednokratnu upotrebu	53
Prioritetna reformska mjera br. 22: Podrška investicijama u sektoru proizvodnje	55
ANEKS	58

Vlada Crne Gore je 26. januara 2022. godine usvojila Program ekonomskih reformi 2022-2024 (PER) i u predviđenom roku, 31. januara 2022. godine, dostavila Evropskoj komisiji.

Program ekonomskih reformi 2022-2024 postavlja ambiciozan, ali u isto vrijeme realan set reformi i investicija, kako bi se postigao pametan, održiv i inkluzivan ekonomski rast koji će doprinijeti poboljšanju kvaliteta života svih njenih građana. Reforme u PER-u se baziraju i na ciljevima održivog razvoja (SDG) i doprinosa Crne Gore njihovom postizanju na globalnom nivou.

U prvom kvartalu 2022. godine, prema preliminarnim podacima Monstata, ostvaren je visoki rast crnogorske ekonomije od 7,2%, u odnosu na isti kvartal 2021. U istom periodu, godišnji rast ekonomije EU (27) iznosio je 5,6%. Sve kategorije domaćeg BDP-a zabilježile su pozitivan rast, pri čemu je notiran snažan rast izvoza roba i usluga (64,4%) i privatne potrošnje (13,8%). Oporavak je zabilježila investiciona aktivnost, koja je u prvom kvartalu 2022. bila veća 1,6% realno na godišnjem nivou, što je značajan pozitivan signal za ulaganja u nastavku tekuće godine, kao i započinjanje novog ciklusa u narednom periodu.

Prosječna inflacija u periodu januar-jun 2022. u Crnoj Gori je iznosila 9,8%, pri čemu su najveći pozitivni doprinosi rastu inflacije u prvoj polovini 2022. pružile cijene hrane i bezalkoholnih pića (6,2 p.p) i prevoza (2,1 p.p).

Na tržištu rada je primjetan značajan oporavak indikatora, uz prosječan broj zaposlenih od 218,5 hiljada za period januar-jun 2022. i snažan godišnji rast od 23,5%, uz istovremeno povećanje prosječne neto zarade od 33,1% u istom periodu (na 704€), usljed primjene nižeg poreskog opterećenja na rad od početka 2022. godine.

U periodu januar-jun 2022, došlo je do snažnog porasta izvoza roba od 89,0%, u odnosu na isti period prethodne godine. Ukupna vrijednost izvoza iznosila je 382,7 mil €, gdje dominiraju električna energija u vrijednosti od 118,4 mil €, aluminijum 104,0 mil €, boksit 26,7 mil € i medicinski i farmaceutski proizvodi 16,0 mil €. Crna Gora je već u šest mjeseci 2022. uveliko premašila ukupnu vrijednost izvoza električne energije i aluminijuma iz cijele 2021. godine. U periodu januar-jun 2022, došlo je i do porasta uvoza roba od 48,0%, koji je iznosio 1.609,2 mil. € i ubrzan je usljed oporavka ekonomske i investicione aktivnosti i dinamične privatne potrošnje u zemlji.

Prihodi budžeta u periodu januar – jul 2022. godine iznosili su 1088.3 mil. € ili 20,5% procijenjenog BDP-a i veći su 106,1 mil. € ili 10,8% u odnosu na isti period 2021. godine, dok su u odnosu na planirane prihode veći za 67,1 mil. € ili 6,6%.

Kada je riječ o prioritetnim reformskim mjerama, PER sadrži agendu od 22 prioritetnih mjera. Za prvih šest mjeseci 2022. godine, realizacija aktivnosti u okviru prioritetnih reformskih mjera je na zadovoljavajućem nivou.

Važno je pomenuti da kod dvije reformske mjere, realizacija aktivnosti nije još uvijek otpočela. Riječ je o reformskoj mjeri *“Povećanje zapošljivosti odraslih kroz unapređenje njihovih vještina i kompetencija potrebnih tržištu rada”* za čiju implementaciju je zaduženo Ministarstvo prosvjete.

Glavni razlog je kašnjenje u formiranju radne grupe za realizaciju aktivnosti. Druga mjera kod koje još uvijek nijesu otpočele aktivnosti je " *Informacioni sistem i mobilna aplikacija za praćenje parametara u turizmu* ", Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, usled problema nastalih restrukturiranjem institucija uključenih u Projekat, imajući u vidu da je neophodno redefinisanje svih stavki projekta, kao i formiranje Radne grupe.

Realizacija u prvih šest mjeseci 2022. godine za tri ključna poglavlja (1) makroekonomski okvir, (2) fiskalni okvir i (3) strukturne reforme, detaljno je predstavljena u nastavku dokumenta.

1. MAKROEKONOMSKI OKVIR

Nakon snažnog oporavka crnogorske ekonomije u 2021, po osnovu ubrzane tražnje, otvaranja granica i rasta turizma, povoljni makroekonomski trendovi u Crnoj Gori se nastavljaju i u 2022. godini. Ipak, prvu polovinu 2022. karakteriše značajna neizvjesnost, budući da je u februaru globalnu ekonomiju potresla nova eksterna kriza, izazvana agresijom Ruske Federacije na Ukrajinu. Kriza je dovela do nestabilnosti na finansijskim tržištima, pada povećanja investitora i u kombinaciji sa izazovima u lancima snadbijevanja, do značajnog ubrzanja inflacije. Neizvjesnosti se prelivaju i na crnogorsku ekonomiju, pa je u prvoj polovini 2022. izvršena rekalkulacija planova u turizmu, usljed gubitka na značajnim emitivnim tržištima i donijete su brojne mjere od strane Vlade Crne Gore, kako bi se ublažio uticaj visoke inflacije po domaćinstvu i privredu.

U prvom kvartalu 2022. godine, prema preliminarnim podacima Monstata, ostvaren je visoki rast crnogorske ekonomije od 7,2%, u odnosu na isti kvartal 2021. U istom periodu, godišnji rast ekonomije EU (27) iznosio je 5,6%. Sve kategorije domaćeg BDP-a zabilježile su pozitivan rast, pri čemu je notiran snažan rast izvoza roba i usluga (64,4%) i privatne potrošnje (13,8%). Oporavak je zabilježila investiciona aktivnost, koja je u prvom kvartalu 2022. bila veća 1,6% realno na godišnjem nivou, što je značajan pozitivan signal za ulaganja u nastavku tekuće godine, kao i započinjanje novog ciklusa u narednom periodu. Prelimirani podaci Centralne banke Crne Gore pokazuju da su prihodi od turizma za period januar-jun 2022. iznosili 237,9 mil.€, što je rast od 106,5% u odnosu na isti period 2021. Promet u maloprodaji i trgovini na veliko bilježi godišnji rast u prvoj polovini godine od 40,1%, dok je broj prevezenih putnika na aerodromima u istom periodu 2022. iznosio 676,5 hiljada i bilježi godišnji rast od 136,4%. Broj noćenja u turizmu u kolektivnom smještaju, u periodu januar-jun 2022, iznosi 1.310.614 i veći je 138,3% na godišnjem nivou. Nepovoljne hidrološke prilike i manja proizvodnja električne energije od 21,3% u prvih šest mjeseci 2022. godine, u odnosu na isti period 2021. godine, uslovlili su blagi pad ukupne industrijske proizvodnje (-2,3%). Druga dva podsektora industrije, „Vađenje ruda i kamena“ i „Prerađivačka industrija“ zabilježila su godišnji rast od 11,9%, odnosno 12,9%.

Ubrzanje inflacije u 2022. godini je pod uticajem eksternih faktora, primarno rastućih cijena sirove nafte i hrane na svjetskom tržištu. Prosječna inflacija u periodu januar-jun 2022. u Crnoj Gori je iznosila 9,8%, pri čemu su najveći pozitivni doprinosi rastu inflacije u prvoj polovini 2022. pružile cijene hrane i bezalkoholnih pića (6,2 p.p) i prevoza (2,1 p.p).

Na tržištu rada je primjetan značajan oporavak indikatora, uz prosječan broj zaposlenih od 218,5 hiljada za period januar-jun 2022. i snažan godišnji rast od 23,5%, uz istovremeno povećanje prosječne neto zarade od 33,1% u istom periodu (na 704€), usljed primjene nižeg poreskog opterećenja na rad od početka 2022. godine. Registrovana stopa nezaposlenosti, prema Zavodu za zapošljavanje Crne Gore, na kraju juna 2022. iznosi 19,9% i niža je 3,7 p.p. u odnosu na isti mjesec 2021. Prema Anketi o radnoj snazi, prosječna stopa nezaposlenosti u periodu januar-jun 2022. iznosi 15,7%, sa 18,3% iz istog perioda 2021, dok je prosječna stopa zaposlenosti 48,9% i porasla je za čak 10,3 p.p na godišnjem nivou.

Bankarski sektor u 2022. godini nastavlja sa snažnim pozitivnim trendovima, pa je na kraju maja 2022. ostvaren godišnji rast ukupnih kredita od 7,2% (na 3.560,6 mil€) i ukupnih depozita od 22,2% (na 4.392,3 mil.€) Novoodobreni krediti su u prvih pet mjeseci 2022. godine iznosili 568,3 mil. € (rast od 37,4% na godišnjem nivou), od čega su pozajmice privrede iznosile 307,3 mil.€, dok su građani pozajmili 232,5 mil.€.

U periodu januar-jun 2022, došlo je do snažnog porasta izvoza roba od 89,0%, u odnosu na isti period prethodne godine. Ukupna vrijednost izvoza iznosila je 382,7 mil €, gdje dominiraju električna energija u vrijednosti od 118,4 mil €, aluminijum 104,0 mil €, boksit 26,7 mil € i medicinski i farmaceutski proizvodi 16,0 mil. €. Crna Gora je već u šest mjeseci 2022. uveliko premašila ukupnu vrijednost izvoza električne energije i aluminijuma iz cijele 2021. godine. U periodu januar-jun 2022, došlo je i do porasta uvoza roba od 48,0%, koji je iznosio 1.609,2 mil. € i ubrzan je usljed oporavka ekonomske i investicione aktivnosti i dinamične privatne potrošnje u zemlji.

U 2022. godini, nastavljen je visoki trend rasta stranih direktnih investicija, uz iskazani visoki stepen otpornosti u kriznim uslovima i visoko povjerenje stranih investitora u Crnoj Gori. U periodu januar-jun 2022. godine, neto priliv stranih direktnih investicija je, prema preliminarnim podacima Centralne banke Crne Gore, iznosio 355,9 mil.€, što je za 73,1% više u odnosu na uporedni period 2021. Ukupan priliv SDI iznosio je 508,0 mil.€, što je rast 45,3%, a rezultat je rasta vlasničkih ulaganja, a prevashodno investicija u nekretnine, koje bilježe godišnji rast od 122,7%. Ukupan odliv SDI u periodu januar-jun 2022. iznosio je 152,2 mil.€, što je 5,7% više na godišnjem nivou.

2. FISKALNI OKVIR

Izveštaj o realizaciji budžeta za period januar-jul 2022 godine

Prihodi budžeta u periodu januar – jul 2022. godine iznosili su 1088,3 mil. € ili 20,5% procijenjenog BDP-a i veći su 106,1 mil. € ili 10,8% u odnosu na isti period 2021. godine, dok su u odnosu na planirane prihode veći za 67,1 mil. € ili 6,6%. Prihodi za 7 mjeseci tekuće godine veći su u odnosu na uporedni period 2019. godine za 90,0 mil. € ili 9%.

Trend dobre naplate po osnovu PDV-a je nastavljen. U tom smislu prihodi od PDV-a su veći u odnosu na planirane za čak 98,2 mil.€ ili 25,4% dok su u odnosu na isti period 2021. godine veći za 139,6 mil. € ili 40,4%.

Pored navedenog kategorija porez na dobit pravnih lica takođe bilježi značajan rast u poređenju sa planom u iznosu od 7,1 mil. € ili 10,2% što je pored dobrih rezultata iz poslovne 2021. godine pokazatelj visokog stepena poreske discipline. U odnosu na prethodnu godinu prihodi po ovom osnovu veći su za 14,0 mil.€ ili 22,2%.

Takođe, prihodi od poreza na međunarodnu trgovinu i transakcije su veći u odnosu na planirane za 4,3 mil. € ili 25,9% kao rezultat značajnog rasta uvoza.

Dodatno, za 7 mjeseci 2022. godine prihodi od akciza su malo veći, za 1,2 mil. € ili 0,9% u odnosu na plan, dok su u odnosu na sedam mjeseci 2021. godine veći za 14,7 mil € ili 12%.

S druge strane, niža realizacija u odnosu na plan u iznosu od 19,8 mil.€ ili 27,5% zabilježena je kod prihoda po osnovu poreza na dohodak fizičkih lica, prevashodno usljed činjenice da planirani prihodi po osnovu oporezivanja neprijavljenih prihoda još uvijek nijesu realizovani, ali se kod ove kategorije prihoda u narednom periodu očekuje naplata po osnovu repograma poreskih potraživanja.

Takođe, kategorija doprinosa ostvarena je na nešto nižem nivou od planiranog za 17 mil € ili 6,9% kao i u odnosu na prethodnu godinu za 50,4 mil. € ili 18%, a kao rezultat ukidanja doprinosa za zdravstveno osiguranje. Takođe, i kod ove kategorije prihoda se u narednom periodu očekuju efekti po osnovu reprograma poreskih potraživanja.

Prihodi budžeta u julu 2022. godine iznosili su 165,8 mil. € što je za 28,3 mil. € ili 14,6% manje u odnosu na isti mjesec prethodne godine, a usljed činjenice da je u julu prošle godine Elektroprivreda Crne Gore izvršila uplatu dobiti za 2020. godinu u iznosu od oko 30 mil. €. U odnosu na plan prihodi budžeta u julu niži su za 23,2 mil. € ili 12,3%.

Navedeno odstupanje posljedica je prije svega umanjnja akcize na promet bezolovnog benzina i gasnih ulja za 50%, kao i činjenice da nisu realizovani efekti po osnovu planiranih prihoda od markiranja goriva, dividendi preduzeća u većinskom vlasništvu države, Zakona o igrama na sreću, kao ni efekti po osnovu oporezivanja neprijavljenog prihoda.

Prihodi od akcize na mineralna ulja i njihove derivate u julu bilježe nižu realizaciju u odnosu na jul 2021. godine u iznosu od 8,0 mil. € ili 49,5% kao posljedica umanjnja akcize na promet bezolovnog benzina i gasnih ulja. U odnosu na mjesečni plan za jul ova kategorija akcize je niža za 9,8 mil. € i to usljed pomenutog umanjnja, ali i usljed uračunatih, a nerealizovanih efekata po osnovu markiranja goriva. Pored navedenog neophodno je napomenuti da je akcizni povraćaj skoro trostruko veći u julu ove godine u odnosu na jul 2021. godine, zbog čega je i neto naplata dodatno umanjena.

Izdaci budžeta u periodu januar-jul 2022. godine iznosili su 1146.1 mil. € ili 21.6% procijenjenog BDP-a i u odnosu na planirane niži su za 67 mil. € ili 5,5%. U odnosu na posmatrani period prethodne godine izdaci su viši za 44.5 mil. € odnosno 4%.

U strukturi ukupne potrošnje izdaci u okviru Tekućeg budžeta, budžeta državnih fondova i Rezerve čine 90%, dok kapitalni budžet čini 10%. Niže izvršenje u naznačenom periodu dominantno se odnosi na niže izvršenje kod Transfera za socijalnu zaštitu u okviru Fonda PIO i Zavoda za zapošljavanje, zatim Bruto zarada i tekuće budžetske rezerve.

Kada je u pitanju kapitalni budžet, realizacija je na nivou 118,42 mil. € i izvršenje je niže od plana za cca 28 mil. € odnosno na nivou je od 80,5% plana za posmatrani period. Najznačajnije izdvajanje u okviru kapitalnog budžeta odnosi se na realizovana plaćanja za potrebe projekta autoputa u iznosu od 63,78 mil. € što je neznatno ispod plana odnosno na nivou od 97,6%. Ostali kapitalni projekti realizovani su u iznosu od 54,65 mil. € što je na nivou od 66,8% plana. Najznačajnija realizacija kapitalnih projekata ne uzimajući u obzir projekat autoputa, ostvarena je u okviru rekonstrukcije regionalnih i magistralnih puteva u iznosu od 32 mil. € što predstavlja 93,6% ostvarenja u odnosu na plan, zatim u oblasti unaprjeđenja turističke ponude realizovano je 5,9 mil. € što je za 42% niža realizacija od plana, kao i za potrebe izgradnje i rekonstrukcije objekata obrazovanja i nauke izvršeno je 3,6 mil. €, što je za 52% niže ostvarenje od plana.

Izdaci budžeta u julu 2022. godine iznosili su 178,6 mil. € i viši su u odnosu na plan za 3,4 mil. €, odnosno 1,9% dok su u odnosu na jul 2021. godine viši za 25 mil. €, odnosno 16,3%. Veće izvršenje dominantno je uslovljeno višim izdvajanjima za Kapitalne izdatke i rezerve, dok je niže izvršenje evidentirano u okviru tekućih izdataka.

Shodno navedenom, uzimajući u obzir ostvarene prihode i izvršena plaćanja, u julu mjesecu je ostvaren budžetski deficit od 12,8 mil. € odnosno 0,24% BDP-a, dok je suficit bio planiran na nivou od 13,8 mil. €. Posmatrajući ukupno ostvareni rezultat u dosadašnjem periodu januar –jul 2022. godine, kumulativni budžetski deficit iznosi 57,8 mil. €, odnosno 1,1% BDP-a, i niži je od plana za 134,1 mil. € odnosno 69,9%. U odnosu na isti period prethodne 2021. godine, budžetski deficit je niži za 61,5 mil. €, odnosno 51,6%.

Javni dug

Prema Zakonu o budžetu Crne Gore za 2022. godinu, procijenjeno je da će nedostajuća sredstva iznositi oko 561 miliona eura. Za finansiranje ovog iznosa neće biti potrebna nova zaduživanja imajući u vidu da je Država Crna Gora završila 2021. godinu sa 464,83 miliona eura depozita, koji će, uz već zaključene kreditne aranžmane pokriti nedostajuća sredstva za 2022. godinu.

Nova zaduživanja očekuju se samo za potrebe realizacije započetih infrastrukturnih i razvojnih projekata, kao što je povlačenje iz kredita kod Exim Kina banke za potrebe realizacije projekta izgradnje autoputa Bar-Boljare.

Što se tiče realizacije aktivnosti vezanih za povlačenje sredstava iz kredita sa Exim Kina bankom za potrebe izgradnje prioritetne dionice auto-puta Bar-Boljare, od početka godine do 30. juna 2022. godine, povučeno je ukupno 58,07 miliona američkih dolara, odnosno 55,2 miliona eura (prema tekućem kursu na 30.06.2022. godine), dok je iz budžeta Države, u istom periodu, izdvojeno 7,47 miliona eura.

Prema preliminarnim podacima, ukupan državni dug na dan 30.06.2022. godine, iznosi 4.014,64 miliona eura, odnosno 74,90% BDP-a¹.

¹ Prema projekcijama Ministarstva finansija BDP za 2022. godinu iznosiće 5.360,0 miliona eura.

3. STRUKTURNE REFORME

Program ekonomskih reformi za Crnu Goru za period 2022-2024. godina sadrži agendu od 22 prioriteta mjera u sljedećim oblastima: zapošljavanje i tržište rada; obrazovanje i vještine; socijalna zaštita i inkluzija; zdravstvena zaštita; poslovno okruženje i smanjenje neformalne ekonomije; istraživanje, razvoj i inovacije; digitalna transformacija; upravljanje javnim finansijama; zelena tranzicija; poljoprivreda, industrija i usluge. U nastavku teksta je dat prikaz realizacije aktivnosti u okviru navedenih mjera, za prvih šest mjeseci 2022. godine.

Redni broj	Prioritetna reformska mjera	Implementaciono ministarstvo	Faza implementacije ²
1	Jačanje operativnih kapaciteta Zavoda za zapošljavanje za sprovođenje usluga i mjera putem digitalizacije	Ministarstvo ekonomskog razvoja	3
2	Uvođenje novih šema rada i usklađivanje profesionalnih i privatnih obaveza	Ministarstvo ekonomskog razvoja	5
3	Uvođenje programa Garancija za mlade u Crnoj Gori	Ministarstvo ekonomskog razvoja	3
4	Povećanje zapošljivosti odraslih kroz unapređenje njihovih vještina i kompetencija potrebnih tržištu rada	Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta	0
5	Digitalizacija obrazovanja i razvoj digitalnih vještina	Ministarstvo prosvjete, nauke, kulture i sporta	3
6	Reforma nacionalnog sistema utvrđivanja invaliditeta	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja	3
7	Definisanje finansijskih preduslova za reforme predložene Mapom Puta	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja	3
8	Poboljšanje pristupa i kvaliteta pružanja zdravstvenih usluga i digitalizacija zdravstvenog sistema	Ministarstvo zdravlja	2
9	Uspostavljanje potpune elektronske registracije preduzeća	Ministarstvo ekonomskog razvoja	3
10	Unapređenje pristupa finansijama MMSP kroz kreiranje Kreditno-garantnog fonda (KGF)	Ministarstvo ekonomskog razvoja	2
11	Jačanje konkurentne pozicije MMSP kroz uspostavljanje jedinstvene pristupne tačke	Ministarstvo ekonomskog razvoja	4
12	Jačanje nacionalnog inovacionog i istraživačkog ekosistema	Ministarstvo ekonomskog razvoja	3
13	Poboljšanje digitalizacije e-uprave kroz razvoj platformi složenih e-usluga	Ministarstvo javne uprave, digitalnog društva i medija	3
14	Unapređenje zakonodavno-regulatornog okvira za dalji razvoj infrastrukture za širokopojasni pristup internetu	Ministarstvo ekonomskog razvoja	3
15	Unaprjeđenje upravljanja privrednim društvima u većinskom vlasništvu države	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja	3
16	Suzbijanje neformalne ekonomije kroz reformu poreske administracije	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja	3
17	Unapređenje poslovnog ambijenta kroz smanjenje poreskog opterećenja na zarade	Ministarstvo finansija i socijalnog staranja	3
18	Informacioni sistem i mobilna aplikacija za praćenje parametara u turizmu	Ministarstvo ekonomskog razvoja	0
19	Održivi zeleni turizam	Ministarstvo ekonomskog razvoja	1
20	Finansijska podrška domaćinstvima u cilju primjene mjera energetske efikasnosti	Ministarstvo kapitalnih investicija	3
21	Smanjenje stavljanja u promet i upotrebe laganih plastičnih kesa za nošenje i plastičnih proizvoda za jednokratnu upotrebu	Ministarstvo ekologije, prostornog planiranja i urbanizma	3
22	Podrška investicijama u sektoru proizvodnje hrane u cilju jačanja konkurentnosti	Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede	3

² 0 - nema implementacije; 1 - implementacija je u pripremi; 2 - početni koraci su preduzeti; 3 - implementacija je u toku sa nekim početnim rezultatima; 4 - implementacija je uspješna; 5 - potpuna implementacija

Prioritetna reformska mjera br. 1: Jačanje operativnih kapaciteta Zavoda za zapošljavanje za sprovođenje usluga i mjera putem digitalizacije

Kratak opis aktivnosti planiranih za 2022. godinu	Izrada Akcionog plana za uspostavljanje IT baze Zavoda; Implementacija Akcionog plana za interoperabilnost baza podataka; unaprijeđenje kapaciteta ZZZCG za korišćenje online alata kroz pretpristupnu podršku i podršku Međunarodne organizacije rada
Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2022.godinu (u prvih šest mjeseci tekuće godine):	Djelimično realizovane
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Izrađen je Akcioni plan za uspostavljanje IT baze Zavoda. ➤ Predlog Akcionog plana za interoperabilnost baza podataka je upućen nadležnim institucijama na mišljenje. ➤ U toku je rad na unaprijeđenju kapaciteta ZZZCG za korišćenje online alata kroz pretpristupnu podršku i podršku Međunarodne organizacije rada u saradnji sa ZZZCG. Rad na unapređenju online modula za registraciju nezaposlenih lica i slobodnih radnih mjesta je u toku i biće testiran tokom Q3-Q4 2022. ➤ Uspostavljanju IT platforme Zavoda za zapošljavanje prethodio je izvještaj o potrebama i pravcima unapređenja IT platforme ZZZCG koji je izrađen u saradnji između MOR i ZZZCG, a uz pomoć pretpristupne podrške. Na osnovu navedenog izvještaja, u toku je priprema neophodne tenderske dokumentacije za implementaciju ugovora o nabavci za projekat „Razvoj novog informacionog sistem Zavoda za zapošljavanje Crne Gore“ iz IPA 2020. ➤ Rad na razvoju softvera i nabavka hardvera je predviđena da se realizuje u 2023.godini uz poštovanje PRAG procedura.

Ostvarenje indikatora rezultata :

Indikator	Početna vrijednost	Vrijednost planirana u 2022.	Vrijednost ostvarena u prvoj polovini 2022.	Ciljna vrijednost (2024. godina)
Izrađen Akcioni plan za uspostavljanje IT baze Zavoda	Ne postoji Akcioni plan	2022- Pripremljen Nacrt akcionog plana	2022- Pripremljen Akcioni plan	2022 – Izrađen Akcioni plan koji će doprinijeti poboljšanju IT baze Zavoda i ostvariti benefit za korisnike.

Uspostavljena nova IT platforma Zavoda za zapošljavanje koja omogućava efikasniji rad savjetodavaca sa korisnicima	Postojeća IT platforma Zavoda je zastarjela	2022- Izrađen izvještaj o potrebama i pravcima unaprijeđenja IT platforme ZZCG	2022- Izrađen izvještaj o potrebama i pravcima unaprijeđenja IT platforme ZZCG	2023- Uspostavljena nova IT platforma ZZCG i povećana efikasnost rada i kvalitet usluge savjetodavaca sa korisnicima.
--	---	--	--	---

Prioritetna reformska mjera br. 2: Uvođenje novih šema rada i usklađivanje profesionalnih i privatnih obaveza

Kratak opis aktivnosti planiranih za 2022. godinu	U toku je rad Radne grupe na izradi Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu
Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2022.godinu (u prvih šest mjeseci tekuće godine):	Potpuno realizovane
	Aktivnosti koje su realizovane: <ul style="list-style-type: none"> ➤ Formirana je radna grupa za izradu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu; ➤ U toku je rad radne grupe na izradi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu; ➤ Aktivnosti na donošenju Predloga zakona o izmjenama i dopunama Zakona o radu će se nastaviti i u 2023. godini kada je planirano usvajanje zakona u skupštinskoj proceduri.

Ostvarenje indikatora rezultata:

Indikator	Početna vrijednost (2020 godina)	Vrijednost planirana u 2022.	Vrijednost ostvarena u prvoj polovini 2022.	Ciljna vrijednost (2024. godina)
Broj očeva koji koriste pravo na roditeljsko odsustvo	445	-	234	550
Broj lica sa zaključenim ugovorom o radu van prostorija poslodavca	13	-	27	40
Broj izvršenih inspeksijskih nadzora od strane Uprave za inspeksijske poslove u odnosu na ugovore o radu na daljinu i radu od kuće	0	0	0	20

Prioritetna reformska mjera br. 3: Uvođenje programa Garancija za mlade u Crnoj Gori

Kratak opis aktivnosti planiranih za 2022. godinu	Izrada i donošenje Plana za implementaciju Garancije za mlade; sprovođenje Programa za zapošljavanje mladih
Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2022.godinu (u prvih šest mjeseci tekuće godine):	Djelimično realizovane
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pripremljen je Predlog plana za implementaciju Garancije za mlade, koji je razmatrala Međuresorska radna grupa na visokom nivou i koji je upućen 1. jula 2022. godine Evropskoj komisiji na komentare. ➤ Dalji nastavak aktivnosti na izgradnji kapaciteta ZZZCG se odnosi na monitoring i evaluaciju pilotiranih mjera aktivacije mladih žena, a u cilju pripreme za implementacije programa Garancije za mlade. ➤ Kada je u pitanju implementacija Programa za zapošljavanje mladih, Zavod za zapošljavanje je sproveo aktivnosti u cilju realizacije dvije mjere predviđene programom. U pitanju su program »Mladi kao podrška razvoju poljoprivrede« koji se realizuje u saradnji sa Ministarstvom poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede za 30 učesnika, dok se program »Podrška osposobljavanju i zapošljavanju mladih za poslove inspeksijskog nadzora« realizuje u saradnji sa Upravom za inspeksijske poslove za 60 učesnika. Učesnici programa su zasnovali radni odnos, 16.05.2022. godine, posredstvom agencije za privremeno ustupanje zaposlenih, u trajanju od 9 mjeseci. ➤ Planiranom dinamikom se sprovodi Program stručnog osposobljavanja lica sa stečenim visokim obrazovanjem. ➤ Predlog plana za implementaciju Garancije za mlade obuhvata period do 2025. godine.

Ostvarenje indikatora rezultata:

Indikator	Početna vrijednost	Vrijednost planirana u 2022.	Vrijednost ostvarena u prvoj polovini 2022.	Ciljna vrijednost (2024. godina)
Usvojen Plan za implementaciju	-	-	Nacrt Plana za implementaciju	Pripremljen i usvojen Plan ³

³ Plan će biti usvojen do kraja 2022. godine, osim ako uslijed političkih dešavanja ova aktivnost ne bude bila prolongirana. Shodno planu, prvo je neophodno odraditi pripremne aktivnosti (izgradnja institucionalnih i kadrovskih kapaciteta, izmjena

programa "Garancija za mlade"			programa „Garancija za mlade“ pripremljen	
Implementacija programa "Garancija za mlade"	-	Početak pilotiranja programa u odabranim opštinama	U skladu sa Predlogom plana za implementaciju Garancije za mlade, pilot faza je planirana za 2024. godinu	Doprinos programa povećanju zaposlenosti mladih kroz njegovo sprovođenje na cjelokupnoj teritoriji Crne Gore
Povećana stopa zaposlenosti mladih 15-29	30,7%	27,2%	-	33,0%

Prioritetna reformska mjera br. 4: Povećanje zapošljivosti odraslih kroz unapređenje njihovih vještina i kompetencija potrebnih tržištu rada

Kratak opis aktivnosti planiranih za 2022. godinu	<ul style="list-style-type: none"> Tokom 2022. godine, izvršiće se analiza potreba tržišta rada u cilju određivanja koji obrazovni programi za odrasle će biti finansirani, za koliki broj nezaposlenih odraslih osoba. Analiza će, takođe, ukazati na određene programe koji nedostaju da budu regionalno zastupljeni u ponudi organizatora obrazovanja odraslih. Po pripremljenoj analizi, Ministarstvo prosvjete će predložiti i izdati nove licence postojećim ili novim organizatorima obrazovanja odraslih, u cilju da izdavanja dopune ili nove licence za nedostajuće programe, naročito za programe iz ICT oblasti i učenja stranih jezika. Po završenoj analizi i postupcima izdavanja licence organizatorima za nedostajuće programe, pripremiće se plan obuka za nezaposlena lica za period 2023. i 2024.
Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2022.godinu (u prvih šest mjeseci tekuće godine):	Realizacija nije otpočela
	<ul style="list-style-type: none"> Realizacija nije otpočeta, ali je Ministarstvo prosvjete u procesu formiranja radne grupe za realizaciju aktivnosti navedenih u Programu ekonomskih reformi 2022-2024.

Ostvarenje indikatora:

Indikator	Početna vrijednost	Vrijednost ostvarena u prvoj polovini 2022.	Međurezultat (2023)	Ciljna vrijednost (2024. godina)
Broj novih programa obrazovanja dostupnih odraslima	15	-	15	15

zakona...), nakon čega se kreće u pilot fazu u određenim opštinama. Postoje jasne smjernice EK o dinamici implementacije ovog programa.

Broj odraslih koji pohađaju obuke	0	-	500	1500
Broj novih programa obrazovanja dostupnih odraslima	0	-	25	50

Prioritetna reformska mjera br. 5: Digitalizacija obrazovanja i razvoj digitalnih vještina

<p>Kratak opis aktivnosti planiranih za 2022. godinu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Pripremne aktivnosti u cilju nabavke IT opreme posredstvom kreditnih sredstava EIB-a. ➤ Izmjene Opšteg zakona o obrazovanju u cilju definisanja digitalne nastave i korišćene digitalnih udžbenika. ➤ Izrada standarda kvaliteta digitalnih izdanja udžbenika i instruktivnih materijala; ➤ Priprema i usvajanje pravilnika i procedura kojima će se regulisati ova oblast (vođenje podataka; čuvanju rezervne kopije, imenovanje školskih IT koordinatora, regulisanje autorskih prava, kreiranje digitalnih obrazovnih sadržaja i njihovo postavljanje na platformu za samost.učenje); ➤ Kreiranje programa obuke za IT školske koordinatore; ➤ Unapređenje obrazovnih programa za sticanje digitalne ključne kompetencije.
<p>Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2022.godinu (u prvih šest mjeseci tekuće godine):</p>	<p>Djelimično realizovane</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Finansijskim ugovorom, broj 06-5924/1 između države Crne Gore (zajmoprimca, Ministarstva finansija) i Evropske investicione banke (EIB) od 6. novembra 2019. godine opredijeljeno je 40.54 mil. eura za realizaciju projekta „Program unapređenja crnogorskog obrazovanja“. Za opremanja škola informatičkom opremom predviđeno je oko 5 mil eura. Početkom 2020. godine urađena je specifikacija potrebne opreme koja predviđa obnovu računarske opreme i infrastrukture, kao i licenci za softver i monitoring. U toku su pripremne aktivnosti na ažuriranju dostavljenih potreba i podataka, usljed promjena komponenti i cijena na tržištu (2 godine predstavlja dug period u informatičkom svijetu). Održanim „Kick of“ sastankom 1. juna 2022. godine,

formalno je počela implementacija projekta sa EIB-om, posredstvom kog će se realizovati ova investicija. Očekuje raspisivanje tendera za IT opremu do kraja godine.

- Komisija za praćenje realizacije Strategije za digitalizaciju obrazovnog sistema radi na pripremi predloga o izmjeni Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju. Planirana je izmjena ovog zakona do kraja godine.
- Usvojen je Standard kvaliteta digitalnih izdanja udžbenika i instruktivnih materijala od strane Nacionalnog savjeta za obrazovanje.
- Pripremljen je predlog za izmjenu dva pravilnika: Izmjena Pravilnika o polaganju stručnog ispita nastavnika i Pravilnika o bližim uslovima, načinu i postupku izdavanja i obnavljanja dozvole za rad nastavniku, direktoru i pomoćniku direktora obrazovno-vaspitne ustanove. Novi pravilnici čija je priprema planirana za ovu godinu, a koji bi obuhvatili i digitalno obrazovanje, nisu još uvijek pripremljeni. Očekuje se da pravilnici budu pripremljeni nakon usvajanja Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju.
- Programi obuke za IT školske koordinatore nisu kreirani. Planirano je do kraja godine da se pripreme programi obuke i nacrt Pravilnika o načinu imenovanja školskih i regionalnih IKT koordinatora.
- Izmjena obrazovnog programa zbog sticanja ključne digitalne kompetencije planira da se pokrene nakon usvajanja Analize obrazovnog sektora kako bi se primjenile i ostale preporuke izmjenom programa. Analiza je u završnoj fazi (lektura i dizajn).

U potpunosti su realizovane sljedeće aktivnosti:

- Kreirana je aplikacija za logopede i defektologe i puštena u rad u martu 2022. godine;
- Sprovedeno je SELFIE istraživanje u osnovnim i srednjim školama;
- Uspostavljena je platforma za samostalno online učenje.

Pored navedenog, odnosno pored planiranih aktivnosti radi se na unapređenju koncepta Digitalna škola, izradi samostalnih online kurseva za učenike, nastavnike i roditelje i na kreiranju novih elektronskih usluga za građane: elektronsko podnošenje zahtjeva za upis u

	<p>učeničke i studentske domove (puštanje u rad 15. avgusta 2022. godine); elektronski upis u privatne predškolske ustanove (pušteno u rad u maju 2022. godine); elektronski upis na privatne fakultete (aplikacija u izradi).</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Od septembra 2022. godine (početak nove školske godine) puštaju se u rad dvije nove pripremljene aplikacije i to ocjenjivanje po novim modularizovanim programima i evidencija ocjena u osnovnim muzičkim školama. ➤ Radi se na izradi Procedure o postupanju u slučaju sajber incidenata u obrazovno-vaspitnim ustanovama. ➤ U toku je i niz analiza koje se trenutno sprovode, a čiji završetak očekujemo krajem septembra i to: ➤ Analiza postojećih obrazovnih programa za osnovnu i srednju školu u dijelu zastupljenosti informaciono-komunikacionih tehnologija ➤ Analiza profila i nivoa obrazovanja nastavnika koji realizuju predmete/module iz oblasti IKT-a u osnovnim i srednjim školama ➤ Analiza relevantnih nacionalnih i međunarodnih preporuka za unapređenje digitalnih kompetencija nastavnika ➤ Analiza potreba za aplikativnim softverom.
--	--

Ostvarenje indikatora:

Indikator	Početna vrijednost (2021. godina)	Vrijednost planirana u 2022.	Vrijednost ostvarena u prvoj polovini 2022.	Ciljna vrijednost (2025. godina)
Realizacija ugovora o zajmu sa EIB	Pregovori sa EIB nisu započeti	Pregovori su započeti i realizovane pripreme aktivnosti za nabavku opreme	Pregovori su započeti i realizovane pripreme aktivnosti za nabavku opreme	Vaspitno-obrazovne ustanove opremljene IT opremom kreditnim sredstvima EIB
Izmjena Opšteg zakona o obrazovanju u cilju definisanja digitalne nastave i korišćene digitalnih udžbenika	Opši zakon o obrazovanju i vaspitanju ne definiše digitalnu nastavu i korišćenje digitalnih udžbenika	Izmjene opšteg zakona o obrazovanju u cilju definisanja digitalne nastave i korišćene digitalnih udžbenika.	Radi se na pripremi predloga izmjene Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju od strane Komisije za praćenje realizacije Strategije za digitalizaciju obrazovnog sistema.	Digitalna nastava se realizuje u skladu sa Opštim zakonom o obrazovanju i vaspitanju i digitalni udžbenici se koriste u skladu sa Opštim zakonom o obrazovanju i vaspitanju.
Pripremljen standard kvaliteta digitalnih izdanja udžbenika i instruktivnih	Ne postoje standardi kvaliteta digitalnih izdanja udžbenika i instruktivnih	Priprema standarda kvaliteta digitalnih izdanja udžbenika i instruktivnih materijala	Usvojen je Standard kvaliteta digitalnih izdanja udžbenika i instruktivnih	Kreirana digitalna izdanja udžbenika i instruktivnih materijala usklađenih sa standardom kvaliteta

materijala	materijala		materijala na Nacionalnom savjetu za obrazovanje na usvojanje	
Usvojeni pravilnici i procedure kojima se reguliše oblast digitalizacije obrazovnog sistema	Ne postoji pravilnici koji regulišu definisane oblasti	Priprema i usvajanje pravilnika i procedura za vođenje podataka; čuvanju rezervne kopije; imenovanje školskih IT koordinatora; regulisanje autorskih prava; kreiranje digitalnih obrazovnih sadržaja i njihovo postavljanje na platformu za samostalno učenje.	Pripremljen je predlog za izmjenu dva pravilnika: Pravilika o polaganju stručnog ispita nastavnika i Pravilnika o bližim uslovima, načinu i postupku izdavanja i obnavljanja dozvole za rad nastavniku, direktoru i pomoćniku direktora obrazovno-vaspitne ustanove. Novi pravilnici čija je priprema planirana za ovu godinu nisu još uvijek pripremljeni i zavise od izmjene Opšteg zakona o obrazovanju i vaspitanju koje je planirano za ovu godinu.	Primjenjuju se procedure za sva definisana područja.
Kreirani programi obuke za IT školske koordinate	Ne postoje programi obuke za IT školske koordinate	Razvijeni programi obuke za IT školske koordinate	Planirano je do kraja godine da se pripreme programi obuke i nacrt Pravilnika o načinu imenovanja školskih i regionalnih IKT koordinatora.	Primjena novog pravilnika i programa obuke za sve novoimenovane ICT koordinate.
Poboljšani obrazovni programi za sticanje digitalne ključne kompetencije	Obrazovni programi za sticanje digitalne ključne kompetencije ne odgovaraju savremenim zahtjevima tržišta i nastavnim metodama	Obrazovni programi za sticanje digitalne ključne kompetencije- unaprijeđeni	Izmjena obrazovnog programa zbog sticanja digitalne ključne kompetencije planira da se pokrene nakon usvajanja Analize obrazovnog sektora kako bi se primjenile i ostale preporuke izmjenom programa. Analiza je u završnoj fazi (lektura i dizajn).	Primjenjuju su novi obrazovni programi u svim osnovnim i srednjim školama.

Prioritetna reformaska mjera br. 6: Reforma nacionalnog sistema utvrđivanja invaliditeta

<p>Kratak opis aktivnosti planiranih za 2022. godinu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Usvajanje Zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta (Zavod) II kvartalu 2022, a koji stupa na snagu u III kvartalu 2023; ➤ Usvajanje nove jedinstvene Metodologije za utvrđivanje invaliditeta (Uredba) u II kvartalu 2022, u saradnji sa Institutom za javno zdravlje Crne Gore, donošenje podzakonskih akata, donošenje osnivačkih akta Zavoda; ➤ Informacioni sistem izrađen i testiran do kraja 2022. i probna primjena novog sistema utvrđivanja invaliditeta u IV kvartalu 2022; Eventualna revizija po nalazima probne primjene. ➤ Zaokružen zakonski okvir; ➤ Obezbjedeње i opremanje prostorija za rad Zavoda i sproveden program izgradnje kapaciteta Zavoda uključujući opremanje i prilagođavanje prostorija (renoviranje), stručne i informatičke obuke za rad zaposlenih.
<p>Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2022.godinu (u prvih šest mjeseci tekuće godine):</p>	<p>Djelimično realizovane</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aktivnost je djelimično realizovana. Naime, nastavljen je rad na izradi nacrtu Zakona o jedinstvenom vještačenju, ali je njegovo usvajanje na Vladi (nacrt Zakona) Planom rada Vlade sa II kvartala pomjereno za III kvartal 2022. god. Ključni razlozi za pomjeranje uzrokovane su promjenama strukture Ministarstva, odloženim imenovanjem osobe zadužene za praćenje projekta ispred resornog Ministarstva, otkazivanjem ugovora o radu pravnog eksperta, prijedlogom izmjene sastava Radne grupe kojom rukovodi MRSS ali prvenstveno i kako bi se omogućio prostor za kvalitetnu javnu raspravu. ➤ Nastavljen je rad na izradi jedinstvene Metodologije za procjenu invaliditeta. Dva segmenta metodologije su završena. U toku je proces finalizacije trećeg dijela jedinstvene Metodologije – koji se tiče procjene potreba lica sa invaliditetom, u skladu sa UN Konvencijom o pravima lica sa invaliditetom. Pod rukovodstvom Instituta za javno zdravlje na Metodologiji radi pet multidisciplinarnih

radnih grupa, koje su podijeljene u podgrupe za djecu i odrasle. Radi se o izuzetno kompleksnoj materiji a Radnim grupama se pruža podrška u vidu međunarodne ekspertize. Završetak rada na jedinstvenoj Metodologiji se očekuje u trećem kvartalu 2022.

- Rad na izradi podzakonskih akata koji pored Uredbe o jedinstvenoj Metodologiji procjene invaliditeta uključuju i osnivačke akte Zavoda i druga podzakonska akte je u toku. Pored same metodologije Uredba će sadržati i sve proceduralne odredbe vezane za postupak vještačenja. S obzirom na promjene u dinamici izrade Zakona o jedinstvenom vještačenju invaliditeta, a kako je rad na podzakonskim aktima uslovljen usvajanjem Zakona, očekuje se da ista budu završena do kraja 2022.
- Aktivnost na izradi Informacionog sistema, i probnoj primjeni novog sistema utvrđivanja invaliditeta su odložene do usvajanja Zakona i podzakonskih akata, pošto su isti osnovni preduslov za funkcionalni dizajn tj. Izradu tenderske dokumentacije za Informacioni sistem.
- Aktivnosti na obezbjeđenju i opremanju prostorija za rad Zavoda, ne odvijaju se u skladu sa projektnom dinamikom. Naime, ponovljen je zahtjev ka MRSS, da u skladu sa zaključcima Odbora za upravljanje ovim projektom (od juna 2021.god.) i zahtjeva od strane UNDP (februar 2022.god.) da se dodjele prostorije za Zavod za vještačenje invaliditeta kako bi UNDP pravovremeno sproveo postupke nabavki vezanih za: adaptaciju/renoviranje i opremanje prostorija kancelarijskim namještanjem i računarskom opremom. Ovoj problem usporava realizaciju planiranih projektnih aktivnosti a time i planiranu potrošnju sredstava koju je EU opredijelila za realizaciju projekta.
- Uz navedeno, nevladine organizacije lica sa invaliditetom kontinuirano su podržane u sprovođenju projekata (grant šema) koji se bave promocijom ove reforme i prava lica sa invaliditetom.
- Do sada je uspješno realizovano šest projekata usmjerenih na promociju reforme i prava lica sa invaliditetom.

Ostvarenje indikatora:

Indikator	Početa vrijednost (2021 godina)	Vrijednost planirana u 2022.	Vrijednost ostvarena u prvoj polovini 2022.	Ciljna vrijednost (2023. godina)
1. Uspostavljanje novog zakonskog okvira do kraja prvog kvartala 2022.	Usvajanje Zakona o jedinstvenom tijelu za utvrđivanje invaliditeta (Zavod) u II kvartalu 2022, a koji stupa na snagu u III kvartalu 2023.	Usvajanje nove Jedinstvene metodologije/kriterijuma za utvrđivanje invaliditeta (Uredba) II kvartalu 2022, u saradnji sa Institutom za javno zdravlje Crne Gore.	Djelimično realizovana, finalizacija se očekuje u toku IV kvartala 2022.	Ukidanje postojećih komisija i uspostavljanje jedinstvenog tijela za utvrđivanje invaliditeta (Zavoda).
2. Izrada Informativnog Sistema za utvrđivanja invaliditeta, iz koga će se generisati e-Registar lica sa invaliditetom.	/	Donošenje podzakonskih akata. Donošenje osnivačkih akta Zavoda. Informativni sistem izrađen i testiran do kraja 2022. Probna primjena novog sistema utvrđivanja invaliditeta u IV kvartalu 2022. Eventualna revizija po nalazima probne primjene.	Aktivnost nije realizovana, jer je preduslov za njenu realizaciju usvajanje Zakona koje je planirano i očekuje se u III kvartalu 2022. Po usvajanju Zakona, biće finalizovan rad na pratećim podzakonskim aktima, kao i objavljen tender za izradu informativnog sistema.	Zaokružen zakonski okvir.
3. Reformisan sistem vještačenja invaliditeta u operativnom radu u III kvartalu 2023.god.	/	Obezbjedenje i opremanje prostorija za rad Zavoda. Sproveden program izgradnje kapaciteta Zavoda uključujući opremanje i prilagođavanje prostorija (renoviranje), stručne i informatičke obuke za rad zaposlenih.	Aktivnost nije realizovana. Uslov za realizaciju aktivnosti je da u skladu sa zaključcima Odbora za upravljanje ovim projektom (od juna 2021. god.) i ponovljenim zahtjevima UNDP (februar i jul 2022.god.), dodjele prostorije za Zavod za vještačenje invaliditeta kako bi UNDP sproveo postupke nabavki za potrebe	Zapošljavanje stručnog, upravljačkog i administrativnog kadra. Informativni sistem pušten u operativni rad uključujući i drugostepeni postupak. Zavod osposobljen da institucionalno, kadrovski i informatički vrši poslove utvrđivanja invaliditeta za sve resore.

			adaptacije i opremanja prostorija.	
--	--	--	------------------------------------	--

Prioritetna reformska mjera br. 7: Definisanje finansijskih preduslova za reforme predložene Mapom Puta

Kratak opis aktivnosti planiranih za 2022. godinu	<p>Aktivnosti planirane u 2022. godini uz podršku UNICEF kancelarije:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Izvršiti analizu troškova, finansijske održivosti i izraditi finansijski plan reforme sistema socijalne i dječje zaštite; ➤ Unaprijediti koordinaciju i saradnju MFSS-a, Centara za socijalni rad i pružaoca usluga kroz izradu procedura koordinativne funkcije MFSS-a (jasno definisane procedure nadzora, koordinacije, monitoringa, evaluacije) i unaprijeđenje kapaciteta Centara za socijalni rad da pružaju usluge vođenja slučaja i upućivanja korisnika.
Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2022.godinu (u prvih šest mjeseci tekuće godine):	Djelimično realizovane
	<p>i) Izvršiti analizu troškova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Nacrt Opisa posla za analizu troškova, finansijske održivosti i finansijske strategije za reformisanje sistema socijalne i dječje zaštite u skladu sa Mapom puta je pripremljen. ➤ U dogovoru sa MRSS, odlučeno je da se implementacija odloži do trenutka kada bude izvjesno da će započeti reforma

sistema socijalne i dječje zaštite u skladu sa nalazima, uzimajući u obzir da bi se i dio sredstava morao obezbijediti iz EU fondova.

- Vremenski raspored realizacije je samim tim uslovljen odlukom o opštem reformskom procesu.
- Finalna odluka o nastavljaju reforme/aktivnosti u 2023. godini je u mandatu MRSS i Vlade Crne Gore. UNICEF kancelarija kao partner koji podržava proces ostaje na raspolaganju da podrži implementaciju mjere.

ii) Unaprijediti koordinaciju i saradnju MFSS-a:

- Nacrt opisa posla u svrhu unaprijeđenja procedura u MRSS je pripremljen. Prema nacrtu opisa posla - funkcionalna analiza bi otpočela proces analize postojećih funkcija i procedura, kao input u njihovo dalje unaprijeđenje i razrađivanje.
- UNICEF je u obavijestio MRSS o mogućnosti implementiranja funkcionalne analize. Tokom juna i jula 2022. godine, UNICEF kancelarija tražila je potvrdu o implementaciji aktivnosti od strane MRSS u 2022. godini, navodeći i da iz razloga internih procedura potvrda treba da dođe najkasnije do petka 22. jula 2022. Aktivnost bi bila u potpunosti finansirana od UNICEF kancelarije.
- Uzimajući u obzir da UNICEF kancelarija nije primila povratnu informaciju do 22. jula 2022., aktivnost je moguće nastaviti u sledećoj godini, ukoliko MRSS procijeni da je se aktivnost prenosi u 2023.

ii) Unaprijeđenje kapaciteta Centara za socijalni rad da pružaju usluge vođenja slučaja i upućivanja korisnika:

- Zavod za socijalnu i dječju zaštitu je uočio potrebu i u saradnji sa Predstavništvom UNICEF-a u Crnoj Gori i uz finansijsku podršku Evropske unije otpočeo rad na izradi online platforme za potrebe stručnih radnika u oblasti socijalne i dječje zaštite. Izrada ove onlajn platforme imala za cilj da stručnjacima u sistemu socijalne i dječje zaštite omogući lakši rad u novonastalim okolnostima. Platforma se nalazi na sledećem linku: <https://online.zsdzcg.me/>.

Putem nove Platforme Zavoda za socijalnu i dječju zaštitu organizovano je 5 obuka za strucnjake u sistemu socijalne i dječje zastite, uključujući i voditelje slučaja:

	<ol style="list-style-type: none"> 1. Eksternalizovani problemi u ponašanju djece i adolescenata - (održan 25 i 26.02.2022. godine) 2. Primjena konkretnih postupaka u radu sa osobama sa invaliditetom i djecom sa smetnjama u razvoju – (održan 28.02 i 01.02.2022. godine) 3. Individualno planiranje u socijalnom radu - gdje smo danas? i Uloga supervizije u savremenom socijalnom radu: izazovi konceptualizacije organizacije i supervizije u sistemu socijalne zaštite“- (održan 11 i 12. aprila 2022. godine) 4. Socijalni rad u digitalno doba i uloga stručnjaka: pomažuća praksa u online okruženju kao odgovor na potrebe korisnika – (održan 12 i 13. maja 2022. godine) 5. Procjenjivanje razvojni rizika i sigurnosti djece kao temelj za planiranje i praćenje socijalnih intervencija – (održan 30 i 31. maja 2022. godine) <p>Takođe, uz finansijsku podršku kancelarije UNICEF-a u Crnoj Gori, obuka „Izgradnja kapaciteta zaposlenih u Zavodu za socijalnu i dječju zaštitu za eksternu superviziju“ realizovana u periodu septembar 2019. godine - maj 2022. godine.</p>
--	--

Ostvarenje indikatora:

Indikator	Početna vrijednost (2021godina)	Vrijednost planirana u 2022.	Vrijednost ostvarena u 2022.	Ciljna vrijednost (2023. godina)	Ciljna vrijednost (2024. godina)
Izrađena analiza troškova i finansijske održivosti sa finansijskim planom za sprovođenje reforme sistema socijalne i dječje zaštite	Ne postoji	Izrada u toku	Početni koraci su preduzeti	Izrada u toku	Sprovedena analiza troškova i finansijske održivosti i usvojen finansijski plan za sprovođenje reforme sistema socijalne i dječje zaštite.
Uvedena metodologija odlučivanja o uvođenju, nastavku ili ukidanju prava iz socijalne i dječje zaštite	Ne postoji	Ne postoji utvrđena obaveza odnosno metodologija odlučivanja o uvođenju, nastavku odnosno ukidanju prava iz socijalne i dječje zaštite		Uvedena izrađena metodologija odlučivanja o uvođenju, nastavku odnosno ukidanju prava iz socijalne i dječje zaštite	Kontinuirano sprovođenje metodologije odlučivanja o uvođenju, nastavku odnosno ukidanju prava iz socijalne i dječje zaštite
Uvedene procedure za	Ne postoji	Procedure koordinacije i		Procedure izrađene	Procedure se implementiraju;

koordinaciju i nadzor MFSS sa centrima za socijalni rad i pružaocima usluga		nadzora u sistemu socijalne i dječje zaštite nisu jasno definisane; Ne postoji obaveza periodične evaluacije programa socijalne i dječje zaštite.		i usvojene; Uvedena obaveza periodične evaluacije programa socijalne i dječje zaštite; Usvojena nova sistematizacija i kadrovski plan centara Obuke za zaposlene u centrima za socijalni rad počinju i nastavljaju se tokom 2023 i u 2024.	Kontinuirano sprovođenje periodične evaluacije programa i usluga iz socijalne i dječje zaštite u okviru procesa reformi politika; Nova sistematizacija i kadrovski plan Centara za socijalni rad se implementira; Povećani kapaciteti zaposlenih CSR-a, sposobniji su i dostupni za primjenu adekvatnog i uticajnog pristupa vođenju predmeta i upućivanja.
Centri za socijalni rad imaju povećane kapacitete za vođenje slučajeva i upućivanje na usluge	Nedovoljan broj voditelja slučajeva utiče na kvalitet vođenja slučajeva i upućivanja na usluge. Trenutno je u sistemu zapošljen 86 voditelj slučajeva. Analiza UNICEF-a još 2017 sugerisala povećanje slučajeva za 80% (50 stručnih radnika) da bi se vođenje slučajeva vodilo u skladu sa standardom od 50 slučajeva po voditelju.	2022 Kvalitet vođenja slučajeva i upućivanja na usluge unaprijeđen kroz povećanje broja voditelja slučajeva, njihovo rasterećenje, i implementirane treninge	Navedena aktivnost je realizovana	Kvalitet vođenja slučajeva i upućivanja na usluge dalje unaprijeđen kroz povećanje broja voditelja slučajeva, njihovo rasterećenje, i implementirane treninge. 7 novih zaposlenih voditelja slučajeva (7.7% više voditelja slučajeva u odnosu na 2021), koji mogu adekvatno pokriti 350 slučajeva, a čime će se rasteretiti i postojeći voditelji.	Kvalitet vođenja slučajeva i upućivanja na usluge dalje unaprijeđen kroz povećanje broja voditelja slučajeva, njihovo rasterećenje, i implementirane treninge 14 novih zaposlenih voditelja slučajeva u odnosu na 2021 (15.5% više voditelja slučajeva u odnosu na 2021), koji mogu adekvatno pokriti 700 slučajeva, a čime će se rasteretiti i postojeći voditelji
Izveštavanje o efikasnosti konačnog ishoda u drugostepenom upravnom postupku	Unapređenje evidencije CSR; Sve žalbe, prigovore i zahtjeve treba da evidentiraju centri za socijalni rad, sa svim neophodnim detaljima kako bi se postiglo			Uključen plan i okvir monitoringa u Strategiju razvoja sistema socijalne i dječje zaštite	Urađena Analiza o statističkim podacima vezano za rezultate prvostepenog i drugostepenog upravnog postupka u socijalnoj i dječjoj zaštiti; konačni izvještaj

	prijem (povratna sprega) informacija od korisnika				
--	---	--	--	--	--

Prioritetna reformska mjera br. 8: Poboljšanje pristupa i kvaliteta pružanja zdravstvenih usluga i digitalizacija zdravstvenog sistema

<p>Kratak opis aktivnosti planiranih za 2022. godinu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Implementacija EZK - Sveobuhvatna analiza trenutnog stanja i neophodnih preduslova ➤ Uspostavljanje normativnog okvira kojim se bliže uređuju uslovi, organizacija i način uspostavljanja; ➤ Razvoj sistema telemedicine - Sveobuhvatna analiza trenutnog stanja i neophodnih preduslova, zajedno sa preporukama za dalje unapređenje i razvoj telemedicine u okviru zdravstvenih ustanova u Crnoj Gori; ➤ Donošenje programskih dokumenata i normativno definisanje usluga telemedicine i mobilne zdravstvene zaštite (mHealth) u dijelu pružanja zdravstvenih usluga (npr. teledijagnostika, tele nadzor pacijenata, hitna medicinska pomoć, e-učenje itd.).
<p>Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2022.godinu (u prvih šest mjeseci tekuće godine):</p>	<p>Implementacija je u toku sa nekim početnim rezultatima</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ukoliko su aktivnosti potpuno ili djelimično realizovane, navesti: <ul style="list-style-type: none"> - Preduzete korake u realizaciji - Vremenski raspored realizacije - Izazove i kašnjenja u realizaciji - Da li će se reforma nastaviti u 2023. godini ➤ Ukoliko realizacija aktivnosti nije otpočela navesti kratak opis i razloge. 	<p>Implementacija EZK - Sveobuhvatna analiza trenutnog stanja i neophodnih preduslova</p> <p>Ministarstvo zdravlja donijelo je Pravilnik o bližem sadržaju i načinu vođenja osnovne medicinske dokumentacije kojim je uredilo sadržaj Elektronskog zdravstvenog kartona.</p> <p>U saradnji sa UNDP kroz projekat "Jačanje sistema zdravstva u Crnoj Gori" ranije je pripremljeno tehničku specifikaciju za implementaciju softverskog rješenja Elektronskog zdravstvenog kartona. Tender je bio raspisan od strane UNDP-a međutim, procedura je obustavljena zbog odluke da će implementaciju softvera finansirati Fond za zdravstveno osiguranje kroz napredno održavanje IISZ, ali uz uslov da se normative u tom dijelu usaglasi.</p> <p>Donošenjem gore pomenutog pravilnika uslovi su se ostvarili iz normativnog ugla, ali projekat nije završen. Sredstva koja su opredijeljena za EZK su obzirom na izjavu FZO preusmjerena na druge namjene. Ministarstvo zdravlja je apliciralo za sredstva kroz IPA III 2023. Pored toga, Ministarstvo</p>

	<p>zdravlja će tražiti sredstva kroz tekući budžet za implementaciju projekata iz PER-a.</p> <p>Uspostavljanje normativnog okvira kojim se bliže uređuju uslovi, organizacija i način uspostavljanja</p> <p>Ministarstvo zdravlja donijelo je Pravilnik o bližem sadržaju i načinu vođenja osnovne medicinske dokumentacije kojim je uredilo sadržaj Elektronskog zdravstvenog kartona.</p> <p>Radi se na izmjeni Zakona o zdravstvenoj zaštiti koji će preciznije regulisati oblast Digitalnog zdravlja.</p> <p>U planu je priprema pravilnika o Telemedicini.</p> <p>Razvoj sistema telemedicine - Sveobuhvatna analiza trenutnog stanja i neophodnih preduslova, zajedno sa preporukama za dalje unapređenje i razvoj telemedicine u okviru zdravstvenih ustanova u Crnoj Gori</p> <p>Pilot projekat Teleradiologije koji je donacija m:tel je zvanično pušten u rad. Ostvareno je povezivanje tri opšte bolnice sa KCCG (OB Berane, OB Pljevlja i OB Bar). Tokom 2022. godine planiraju se sredstva za nastavak implementacije ovog projekata i proširenje na ostale bolnice. Međutim potrebno je donijeti Pravilnik koji uređuje ovu oblast i dodatno unaprijediti Zakon o zdravstvenoj zaštiti na čemu se radi.</p> <p>Donošenje programskih dokumenata i normativno definisanje usluga telemedicine i mobilne zdravstvene zaštite (mHealth) u dijelu pružanja zdravstvenih usluga (npr. teledijagnostika, tele nadzor pacijenata, hitna medicinska pomoć, e-učenje itd.) - 0-nema implementacije</p> <p>U toku su izmjene zakonske regulative, Zakon o zdravstvenoj zaštiti kojim će se dodatno precizirati i urediti pitanja digitalizacije i uveo pojam Digitalnog zdravlja.</p>
--	---

Ostvarenje indikatora:

Aktivnost: Implementacija EZK				
Indikator	Početna vrijednost (godina 2022)	Vrijednost ostvarena u prvih pola godine u 2022.	Međurezultat (godina 2023)	Ciljna vrijednost (godina 2024)
Sveobuhvatna analiza trenutnog stanja i	Urađena Analiza	Ministarstvo zdravlja	-	-

neophodnih preduslova		donijelo je Pravilnik o bližem sadržaju i načinu vođenja osnovne medicinske dokumentacije		
Normativni okvir	Usvojen Pravilnik o EZK	-	-	-
Jedinstveni EZK sistem	-	-	Uspostavljen EZK sistem	-
Obuke i treninzi	-	-	Obuku/trening završilo 50 zaposlenih u JZU	-
Sveobuhvatna analiza uspostavljenog sistema EZK sa predlogom za korekcije i unapređenja	-	-	-	Urađena Analiza
Implementacija predloženih rješenja iz Analize	-	-	-	Izvršene korekcije i poboljšanja shodno Analizi
Obuke i treninzi	-	-	-	Obuku/trening završilo 100 zaposlenih u JZU
Aktivnost: Razvoj sistema telemedicine				
Indikator	Početna vrednost(godina 2022)	Vrijednost ostvarena u prvih pola godine u 2022.	Međurezultat(godina 2023)	Ciljna vrednost(godina 2024)
Normativni okvir	Usvojena podzakonska akta(protočoli/procedure)	-	-	-
Projektni zadatak/dokumentacija	-	-	Urađena projektna dokumentacija	-
Priprema i raspisivanje tendera za specijalizovane softvere i hardveri adaptaciju neophodnog prostora	-	-	Tender završen i donešena odluka o izvođaču/isporučiocu	-
Implementacija centralnog sistema telemedicine	-	-	Implementiran centralni sistem	-
Obuka i treninzi	-	-	Obuku/trening završilo 20 zaposlenih u KCCG	-
Priprema pilot projekta za odabranu ZU u	-	-	-	Urađen projektni zadatak /

dijelu PZU				dokumentacija
Priprema i raspisivanje tendera za nabavku hardvera i softvera za jedan odabrani dom zdravlja	-	-	-	Tender zvršen i donešena odluka o izvođaču/isporučiocu
Potpisivanje ugovora sa referentnim medicinskim centrima u regionu	-	-	-	Potpisan min 3 ugovora

Prioritetna reformska mjera br. 9: Uspostavljanje potpune elektronske registracije preduzeća

Kratak opis aktivnosti planiranih za 2022. godinu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Elektronska registracija preduzeća podrazumijeva da se cjelokupan proces osnivanja preduzeća (od rezervacije imena do momenta kada preduzeće može da obavlja pravne radnje), odvija elektronski. Cilj je pružiti brže, jeftinije i transparentnije usluge privrednicima. Uvođenje elektronske registracije za osnivanje privrednog društva je značajan korak u digitalizaciji postupka otvaranja preduzeća koji je sada dodatno olakšan i pojednostavljen.
Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2022.godinu (u prvih šest mjeseci tekuće godine):	Djelimično realizovane
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aktivnosti planirane u 2022. godini odnose se na izmjene i dopune relevantnih zakona i podzakonskih akata u cilju početka implementacije potpune elektronske registracije preduzeća; omogućavanje plaćanja taksi za registraciju preduzeća i objavu u Službenom listu elektronski (putem e-commerce servisa na portalu eFirma ili/i korišćenjem aplikacija poslovnih banaka); izrada uputstava za registraciju preduzeća za: službenike CRPS-a (za elektronsko podnošenje prijave i podnošenje prijave na šalteru) i korisnike (osnivače/zastupnike). ➤ Zaključkom Savjeta za konkurentnost sa sjednice koja je održana 11. marta 2022. godine oformljena je Radna grupa, koja broji 18 članova i sačinjena je od predstavnika javnog i privatnog sektora. Osnovni cilj je izrada regulative u oblasti registracije privrednih i drugih društava. U radnoj grupi je 8 predstavnika javnog sektora, 8 predstavnika privatnog sektora i dvije predstavnice Sekretarijata

Savjeta za konkurentnost, koji i koordinira Radnom grupom. Radna grupa je do sada održala nekoliko sastanaka, i prva u nizu aktivnosti je bila izrada predloga za izmjene i dopune Zakona o privrednim društvima, koji se odnose na registraciju privrednih i drugih subjekata, koje treba da budu razmatrane i usvojene zajedno sa Zakonom o registraciji, upravo kako bi se proces na adekvatan način zaokružilo. Izrada predloga za izmjene i dopune je bio veoma zahtjevan i kompleksan rad i dosadašnji rezultati su veoma dobri imajući u vidu aktivno učešće članova radne grupe i posvećenost ovom procesu.

- U predloženim izmjenama i dopunama, izvršena je intervencija na 59 članova Zakona o privrednim društvima, dok je predloženo 7 novih članova. Identifikovan je i određeni broj otvorenih pitanja, kao i dati komentari na ZoPD i na dio koji se ne odnosi na proces registracije privrednih i drugih subjekata a na koji su članovi radne grupe naišli u toku rada na Zakonu.
- Uži sastav RG (CRPS i SCC uz podršku Udruženja pravnika Crne Gore) je sačinio prvu radnu verziju Nacrta zakona o registraciji privrednih i drugih subjekata, koja, za sada ima više od 80 članova i treba da se usaglasi na nivou radne grupe. Nacrt će biti poslat radnoj grupi do kraja jula 2022. godine, a nadležnom ministarstvu početkom septembra 2022. godine. Pored navedenog, radom Radne grupe obuhvaćena je i urađena analiza potrebe usklađivanja teksta Zakona sa Direktivom EU 2019/1151, kao i sa drugim propisima od značaja za ovu oblast.
- Važno je istaći da je neophodno da ovaj Zakon i predlozi za izmjene i dopune ZoPD-a budu razmatrani „u paketu“ i budu komplementarni bez neusaglašenosti.
- Neophodno je istaći da je postupak uspostavljanja potpune elektronske registracije unaprijeđen za još jednu uslugu, a koja se odnosi na puštanje u produkciju usluge u vezi sa elektronskom promjenom naziva privrednog društva.

Ostvarenje indikatora:

Indikator	Početna vrijednost (2021. godina)	Vrijednost planirana u 2022.	Vrijednost ostvarena u prvih pola godine u 2022.	Ciljna vrijednost (2025 godina)
Povećanje broja obučених službenika zaposlenih u CRPS	2	4	1	2
Elektronska registracija privrednih subjekata	Elektronska registracija za jednočlano DOO	Stvorene pretpostavke za elektronsko uvezivanje i registraciju višečlanog DOO	-	Elektronska registracija privrednih subjekata
Broj elektronskih registracija u godini	30	Veći za 10% kod registracije jednočlanih DOO	18	Veća za 40%
Pozicioniranje u međunarodnim izvještajima koji tangiraju poslovno okruženje (WEF i Fraser Institute)	73 (WEF) 42 (Fraser)	71 (WEF) 40 (Fraser)	⁴	⁵

Prioritetna reformska mjera br. 10: Unapređenje pristupa finansijama MMSP kroz kreiranje Kreditno-garantnog fonda (KGF)

<p>Kratak opis aktivnosti planiranih za 2022. godinu</p>	<p>➤ Ministarstvo ekonomskog razvoja je tokom 2021. godine uz tehničku pomoć i podršku Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) i izabrane konsultanske kuće Crimson Capital Corp. intenzivno radilo na uspostavljanju Kreditno-garantnog fonda Crne Gore. Njegovo uspostavljanje ima za cilj da, osim u vrijeme fluktuirajućih ekonomskih promjena izazvanih uticajem raznih pandemijskih kriza, kao što je COVID-19, dugoročno podrži privredu posredno aktivirajući finansijski sektor kreirajući mehanizam za lakši pristup kreditnim sredstvima. Dodatno, kroz ovaj mehanizam, država će omogućiti lakši pristup kreditnom finansiranju „rizičnih“ ciljnih grupa kao što su start-up preduzeća i žene u biznisu, kako bi zajedno sa onim privrednim subjektima koji posluju već duži niz godina, opstali na tržištu i postali konkurentni. Usvajanje Zakona o KGF, kao i finalizacija biznis plana u vezi sa pretpostavkama za poslovanje samog KGF-a uz alokacija finansijskih sredstava su osnovni planovi definisani za 2022. godinu.</p>
--	---

⁴ Podatke nije moguće dati, jer će se reflektovati tek izvještajima 2023. godine za prethodni period.

⁵ Podatke nije moguće dati, jer će se reflektovati tek izvještajima 2023. godine za prethodni period.

Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2022.godinu (u prvih šest mjeseci tekuće godine):	Početni koraci su preduzeti
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Nakon Faze 1, kao dio inicijalne analize, kada su konsultanti održali sastanke sa sedam komercijalnih banaka, dvije lizing kompanije, tri mikro finansijske institucije, Udruženjem banaka i Centralnom bankom Crne Gore, urađena je Mapa puta za uspostavljanje Kreditno-garantnog fonda Crne Gore koja uključuje i nacrt Zakona o Kreditno-garantnom fondu. Za pripremu navedenog dokumenta uzete su u obzir najbolje međunarodne prakse, analiza najbolje prakse iz drugih KGF-a širom svijeta, direktive Evropske komisije, pravni i regulatorni okvir Crne Gore, te specifičnosti crnogorskog poslovnog i finansijskog sektora. 4. novembra 2021. godine, na sjednici Vlade CG usvojena je Informacija o preduzetim aktivnostima na osnivanju Kreditno-garantnog fonda Crne Gore, uz opredijeljenje i sredstava u iznosu od 10.4mil EUR za 2022. godinu, iz budžetske rezerve za osnivački kapital fonda, što je predstavljalo i jedan od glavnih uslova za funkcionisanje i punu operacionalizaciju Fonda i dalju podršku od strane EBRD-ja. Nacrt Zakona o KGF je usaglašavan sa nadležnim državnim institucijama, poslovnim udruženjima i predstavnicima bankarskog sektora. U cilju dodatnih konsultacija i sugestija, nacrt teksta je ponovo poslat na mišljenje privrednim udruženjima i političkim partijama. ➤ Održan je novi sastanak sa predstavnicima EBRD tima i konsultanske kuće Crimson Capital Corp, kome su prisustvovali ministri ekonomskog razvoja i turizma i finansija. Na sastanku je zaključeno da je potrebno dodatno razmotriti potrebu osnivanja KGFCG kao nezavisne institucije, uz sagledavanje mogućnosti njegovog uspostavljanja u okviru IRF-a, imajući u vidu činjenicu da je Zakon o IRF-u već predviđao izdavanje garancija od strane IRF-a. Ministarstvo finansija će inicirati novi sastanak na kome će prisustvovati i predstavnici IRF-a, kako bi se zauzeo konačan stav o daljim koracima na uspostavljanju KGFCG.

Ostvarenje indikatora:

Indikator	Početna vrijednost (2021. godina)	Vrijednost planirana u 2022.	Vrijednost ostvarena u prvoj polovini 2022.	Ciljna vrijednost (2025. godina)
Broj garantovanih zajmova	-	100	0	500
Broj novih radnih mjesta	-	50	0	150
Povećan broj učešća preduzeća u vlasništvu žena u ukupnom broju preduzeća u Crnoj Gori ⁶	-	21,81% (2020.)	23%	25%

Prioritetna reformska mjera br. 11: Jačanje konkurentske pozicije MMSP kroz uspostavljanje jedinstvene pristupne tačke

Reformska mjera 11: Jačanje konkurentske pozicije MMSP kroz uspostavljanje jedinstvene pristupne tačke	
Kratak opis aktivnosti planiranih za 2022. godinu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ U cilju kontinuiranog unaprijeđenja poslovnog i investicionog ambijenta u Crnoj Gori, Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma (MERT) je uz podršku Evropske Unije i Evropske banke za obnovu i razvoj, a u okviru projekta „Unaprijeđenje preduzetništva kroz naprednu savjetodavnu podršku i informacione servise“ dizajniralo i izradilo IT platformu namijenjenu mikro, malim i srednjim preduzećima, pod nazivom biznis.gov.me, što predstavlja osnovnu aktivnost za 2022. godinu. Projekat je kofinansiran i od strane Evropske unije posredstvom IPA programa za jačanje konkurentnosti i inovacija. ➤ Portal biznis.gov.me je osmišljen kao svojevrsan alat za podršku privredi koji omogućava da na jednom mjestu, na jednostavan i praktičan način dođu do svih informacija koje se odnose na programe finansijske i nefinansijske podrške/subvencije, zakonodavni okvir - potrebnu legislativu ili procedure. Osnovni cilj je da ovaj portal bude pouzdan kanal komunikacije između privrede i državne uprave zasnovan na tačnosti i povjerenju, transparentnosti i informisanja da je podrška dostupna svima koji posluju u skladu sa zakonom.
Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2022.godinu (u prvih šest mjeseci tekuće godine):	Implementacija je uspješna i potpuna u skladu sa planom za prvih šest mjeseci tekuće godine

⁶ Ovaj indikator je u skladu sa Strategijom ženskog preduzetništva 2021-2024. godina i drugim programima podrške ženama preduzeticama.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Aktivnosti na dizajniranju i uspostavljanju SAP portala su uspješno realizovani. Za prvu fazu izrade portala predstavljeni su programi podrške Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma, i uključene druge usluge poput odjeljka za pitanja i odgovore, direktno povezivanje za podnošenja online prijave za korišćenje programa podrške. Takođe, portal je promovisan i na javnom događaju, kada je javnost upoznata sa performansama istog, benefitima korišćenja, i sl. ➤ U drugoj fazi je planirano da se na portalu uključe programi podrške svih ostalih institucija, na nacionalnom, ali i lokalnom nivou, kako bi na taj način dobili jedinstvenu tačku gdje privreda može pronaći sve relevantne informacije vezane za dostupnu podršku. Poziv za dostavljanje tih informacija je upućen ostalim državnim organima i jedinicama lokalne samouprave. ➤ Cilj nam je da zajednički kreiramo jednu održivu adresu koja će sadržati odgovore na pitanja od značaja za naše privrednice i privrednike, posredstvom koje se mogu obratiti nadležnim institucijama za sve dodatne informacije, savjete i pomoć.
--	---

Ostvarenje indikatora:

Indikator	Početna vrijednost (2021. godina)	Vrijednost planirana u 2022.	Vrijednost ostvarena u prvoj polovini 2022.	Ciljna vrijednost (2025. godina)
Kreiran Portal	-	Razvijeno softversko rješenje; Izvršene testne faze; Otklonjene nefunkcionalnosti, unaprijeđeno funkcionisanje.	Razvijeno softversko rješenje; Izvršene testne faze; Otklonjene nefunkcionalnosti, unaprijeđeno funkcionisanje.	U potpunosti funkcionalan i ažuriran portal.
Broj posjeta na portalu	-	5.000	38.128 ⁷	30.000
Broj aplikacija MSP za programe podrške	300	450	416	550

Prioritetna reformska mjera br. 12: Jačanje nacionalnog inovacionog i istraživačkog ekosistema

Kratak opis aktivnosti planiranih za 2022. godinu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Jačanje kapaciteta Fonda za inovacije Crne Gore; ➤ Utvrđivanje programa podrške Fonda za inovacije i implementacija pilot programskih linija za podršku inovacijama iz IPA fondova; ➤ Jačanje kapaciteta Savjeta za inovacije i
---	---

	<p>pametnu specijalizaciju;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Donošenje Strategije naučnoistraživačke djelatnosti (2022-2026); ➤ Implementacija podzakonskih akata u oblasti naučnoistraživačke djelatnosti; ➤ Implementacija zakonskih rješenja u oblasti inovacione djelatnosti i podsticaja.
<p>Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2022.godinu (u prvih šest mjeseci tekuće godine):</p>	<p>Djelimično realizovane</p>
	<p>Jačanje kapaciteta Fonda za inovacije Crne Gore: Fond za inovacije je korisnik dva projekta značajna u kontesktu jačanja kapaciteta:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Druga faza projekta „Unapređenje systemske podrške inovacijama i razvoju MMSP – Norveška za Vas“, implementira UNDP – jedan nacionalni ekspert radi sa zaposlenima u Fondu svakodnevno u cilju efikasnog obavljanja aktivnosti, dok su tri međunarodna eksperta angažovana na pripremi programskih linija, programske dokumentacije, osnaživanju potencijalnih korisnika programa, podizanje kapaciteta koji se odnose na intelektualnu svojinu i sl. Kroz predmetni projekat, realizovane su i dvije važne studijske posjete (Srbija i Sjeverna Makedonija) i ➤ IPA 2020 projekat tehničke podrške „Jačanje kapaciteta za podršku primjeni Strategije pametne specijalizacije“ (TASI S3) – u izvještajnom periodu fokus je bio na pripremi S3 programa, državnoj pomoći, monitoringu i evaluaciji. Podrška jačanju kapaciteta je obezbijedena do kraja 2023. godine <p>Utvrđivanje programa podrške Fonda za inovacije i implementacija pilot programskih linija za podršku inovacijama iz IPA fordova</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Uz ekspertsku podršku, izrađena je kompletna dokumentacija za dva programa podrške (inovacioni vaučeri i kolaborativni grantovi za inovacije) i oba su objavljena (jedan 01.03.2022, a drugi 28.06.2022.). U pripremi su još dva programa (program grantova za inovacije u preduzećima i akceleracijski program). IPA grant šema za inovativne projekte u oblastima pametne specijalizacije je u pripremi. Izrada programa trajaće do kraja 2023. godine.

Jačanje kapaciteta Savjeta za inovacije i pametnu specijalizaciju

- U okviru druge faze projekta „Unapređenje systemske podrške inovacijama i razvoju MMSP – Norveška za Vas“, uz podršku UNDP-ija, angažovan je jedan nacionalni ekspert koji obavlja poslove sekretara Savjeta za inovacije i pametnu specijalizaciju i svakodnevno radi sa timom za pametnu specijalizaciju u Ministarstvu nauke i tehnološkog razvoja. Savjet je u veoma kratkom periodu održao dvije sjednice (17.12.2021. i 18.03.2022.). Nakon promjena u organizacionoj strukturi Vlade koji su uslijedili krajem aprila 2022. godine, usvojen je novi sastav Savjeta 08.07.2022. i održana prva sjednica novog saziva 25.07.2022. U toku je izbor koordinatora inovacionih radnih grupa Savjeta od strane UNDP-ija.

Donošenje Strategije naučnoistraživačke djelatnosti (2022-2026)

- Izrada strategije počela je krajem januara 2022. godine i u toku je.

Implementacija podzakonskih akata u oblasti naučnoistraživačke djelatnosti

- U toku je izrada podzakonskih akata (licenciranje naučnoistraživačkih ustanova i finansiranje naučnoistraživačkih programa i projekata).

Implementacija zakonskih rješenja u oblasti inovacione djelatnosti i podsticaja

- U septembru 2021. omogućena je implementacija oba zakona kroz donošenje podzakonskih akata. Od oktobra 2021. godine aktivna je online platforma za prijave za upis u Registar inovacione djelatnosti i za podsticajne mjere za istraživanje i razvoj. Implementacija podsticajnih mjera ukazala je na potrebu pojačanje promocije i međuresorne koordinacije ovog procesa. Započete su konsultacije sa inovacionom zajednicom i uspostavljena tješnja saradnja ministarstava u okviru različitih radnih tijela i komisija koje trebaju da doprinesu efikasnijoj implementaciji podsticajnih mjera. U toku je i formiranje zajedničke Ragne grupe Ministarstva nauke i

	tehnološkog razvoja i Ministarstva finansija o izmjenama i dopunama Zakona.
--	---

Ostvarenje indikatora:

Indikator	Početna vrijednost (2021. godina)	Vrijednost planirana u 2022.	Vrijednost ostvarena u prvoj polovini 2022.	Ciljna vrijednost (2025. godina)
Ojačani kapaciteti Fonda za inovacije Crne Gore	(2021) Uspostavljen Fond za inovacije Crne Gore	- Kreiran tim Fonda za inovacije - Kreirane programske linije Fonda za inovacije - Započeta realizacija programskih linija Fonda za inovacije	Kreiran tim Fonda za inovacije - Kreirane programske linije Fonda za inovacije - Započeta realizacija programskih linija Fonda za inovacije	
Ojačani kapaciteti Savjeta za inovacije i pametnu specijalizaciju	(2021) Uspostavljen Savjet za inovacije i pametnu specijalizaciju	- Održane najmanje dvije sjednice Savjeta - Formirane inovacione radne grupe - Uspostavljena organizaciona jedinica za pametnu specijalizaciju - Formirana Međuinstitucionalna S3 grupa	- Održane najmanje dvije sjednice Savjeta (18.03.2022. i 25.07.2022.) - Formirane inovacione radne grupe (status: prijedlog članstva usvojen od strane Savjeta, procedura izbora koordinatora uz podršku UNDP-ija u toku) - Uspostavljena organizaciona jedinica za pametnu specijalizaciju (izrada Akta o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Ministarstva nauke i tehnološkog razvoja u toku) - Formirana Međuinstitucionalna S3 grupa (mart 2022, novi saziv	Potpuno operativan Savjet koji ima koordinacionu ulogu u S3 procesu

			Savjeta usvojio izmjene sastava ove grupe)	
Broj istraživača FTE	(2019) 469	475	Nema zvaničnog podatka	480
Izdaci na istraživanje i razvoj od strane privatnog sektora	(2019) 12%	17%	Nema zvaničnog podatka	25%

Prioritetna reformska mjera br. 13: Poboljšanje digitalizacije e-uprave kroz razvoj platformi složenih e-usluga

<p>Kratak opis aktivnosti planiranih za 2022. godinu</p>	<p>Aktivnosti koje su bile planirane da se realizuju tokom 2022. godine reformskom mjerom broj 13 su:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Procjena potreba građana i preduzeća za e-upravu (MJUDDiM, UNDP) – u okviru koga je planirano da se sprovede istraživanje o zadovoljstvu građana i biznis zajednice elektronskim uslugama i digitalizacijom, kao i njihovim potrebama u ovoj oblasti za period 2021-2022.godine. Planirano je da se sprovedu tri talasa istraživanja nakon čega ćemo obezbijediti uporedivost podataka za dobijanje korisnih inputa za kreiranje javnih politika u oblasti digitalizacije za naredni period. 2. Razvoj i implementacija novog portala e-Citizen uz implementaciju novih interoperabilnih e-usluga za građane i privredu (MJUDDiM, UNDP) <p>Razvojem i implementacijom novog portala elektronske uprave e-Citizen uz integraciju sa drugim sistemima elektronske uprave kao što su: sistem za elektronsku identifikaciju, sistem za elektronsko plaćanje, sistem za elektronsku razmjenu podataka između organa državne uprave, obezbjeđuju se uslovi za implementaciju složenih e-usluga koje će biti dostupne na jednom centralizovanom mjestu. Takođe, kroz navedenu aktivnost se podrazumjeva i implementacija novih digitalizovanih usluga koje prije svega krajnjim korisnicima pružaju mogućnost da cjelokupnu komunikaciju sa javnom upravom u cjelosti realizuju elektronskim putem.</p>
<p>Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2022.godinu (u prvih šest mjeseci tekuće godine):</p>	<p>Djelimično realizovane</p>
	<p>➤ Realizovan je I ciklus Istraživanja o zadovoljstvu građana i biznis sektora postojećim i identifikaciji potreba za novim e-uslugama u I kvartalu 2022.</p>

godine. U planu je realizacija još dva ciklusa istraživanja tokom reformске mjere.

- U cilju uspostavljanja novog portala elektronske uprave i definisanju idealnog koncepta digitalnog ekosistema, kroz projekat „eUsluge i digitalna infrastruktura kao mjera odgovora na COVID 19“ krajem jula 2022. godine očekuje se da bude izrađena prva verzija tehničke specifikacije za novi portal elektronske uprave, nakon čega očekujemo finalno usaglašavanje i pokretanje administrativnih procedura za nabavku novog softverskog rješenje koje je planirano navedenom reformskom mjerom.
- U I kvartalu 2022.godine postojeće rješenje portala e-uprave je integrisano sa sistemom za elektronsku identifikaciju i elektronskom ličnom kartom i sistemom za elektronsko plaćanje administrativnih такси i naknada čime su stvorene pretpostavke za unapređenje postojećih elektronskih usluga. S tim u vezi, za 4 pilot usluge u nadležnosti Ministarstva pravde obezbjeđeno je i elektronsko plaćanje такси putem portala e-uprave, tako da građani i biznis sektor imaju mogućnost da elektronski bez odlaska u banke i državne institucije podnesu zahtjev za dostavljanje podataka iz kaznene i prekršajne evidencije.
- Kada je u pitanju digitalizacija prioriternih usluga, a koje su prepoznate kroz projekat „eUsluge i digitalna infrastruktura kao mjera odgovora na COVID 19“ implementirane su određene usluge i započete brojne aktivnosti na digitalizaciji drugih usluga. U 2021. godini implementirane su usluge eStudent i Covid certifikat (SafeGO CG App). Implementacijom usluge eStudent u nadležnosti Ministarstva prosvjete pružena je mogućnost online upisa maturanata na fakultete u okviru Univerziteta Crne Gore. Isto tako, Ministarstvo javne uprave je obezbjedilo stručnu, finansijsku i tehničku podršku Ministarstvu zdravlja u infrastrukturnom dijelu, kao i izradi aplikativnog rješenja za COVID certifikat i povezivanja sa sistemom Digitalnog COVID certifikata Evropske unije (EU). Planirano je da se usluga eStudent unaprijedi i da se

obezbjediti elektronski upis na druge fakultete uključujući i privatne. Uz prepoznati rizik da implementacija novih interoperabilnih usluga isključivo zavisi i od organa državne uprave u čijoj je nadležnosti prepoznata e-usluga, dodatnim naporima pokrenute su aktivnosti na digitalizaciji sljedećih usluga:

- Online plaćanje poreza na nepokretnosti, kao i online prijave i zakazivanje termina za vjenčanje (u početku samo na teritoriji Glavnog grada);
- Online upis u đачke i studentske domove;
- Online registracija NVO;
- Online pregled kazni i plaćanje iz registra kaznenih i prekršajnih evidencija (za građane i biznis sektor);
- ePoslovanje i dr.
- Iako je implementacija aktivnosti „Uspostaviti mrežu ICT praktičara“ bila planirana za 2023. godinu tokom 2022. godine započete su i realizovane neke od prepoznatih podaktivnosti. U II kvartalu 2022. godine organizovana je prva radionica za predstavnike iz 17 institucija javne uprave na centralnom nivou, sa ciljem da okupimo IT službenike koji su direktno vezani za razvoj/implementaciju/nadogradnju i održavanje ključnih platformi i sistema državne uprave, a koji doprinose razvoju interoperabilnih e-usluga prema građanima i biznis sektoru. Ključne oblasti koje su diskutovane tokom radionice su:
 - Značaj digitalizacije usluga - rezultati istraživanja o zadovoljstvu građana i privrede e-uslugama
 - Plan i perspektiva razvoja prioriternih e-usluga - potrebe i ograničenja
 - Pravni okvir za digitalno upravljanje u Crnoj Gori
 - Nacionalni okvir interoperabilnosti - uloga i primjena JISERP-a
 - JISERP – Tehničke karakteristike i administracija Sistema - izazovi i naredni koraci
 - Strateški sistemi – NS-NAT i portal e-Uprava
 - Katalog usluga i administrativnih procedura i Portfolio Management System
 - Uloga i nadležnosti mreže IKT službenika

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ U daljem periodu planirano je formalizovanje ICT mreže nakon definisanja oblika i načina funkcionisanja iste, kao i organizovanje još jedne radionice do kraja 2022.godine. ➤ U planu je da se reformska mjera „Poboljšanje digitalizacije e-uprave kroz razvoj platformi i složenih e-usluga“ nastavi i u 2023.godini.
--	--

Ostvarenje indikatora:

Indikator	Početna vrijednost (2021 godina)	Vrijednost planirana u 2022.	Vrijednost ostvarena u prvoj polovini 2022.	Ciljna vrijednost (2025. godina)
Broj sprovedenih istraživanja sa prikazanim rezultatima	/	2	1	Ukupno 3 (do kraja 2023.)
Broj novih interoperabilnih (digitalizovanih) e-usluga za građane i privredu ⁸	/	5	6 novih interoperabilnih usluga (2 inicijalno prepoznate usluge kroz projekat + 4 pilot usluge ⁹ Ministarstva pravde)	10-15 e-usluga (do kraja 2024.)
Uspostavljen novi portal elektronske uprave e-Citizen	/	/	U toku je definisanje tehničke specifikacije softverskog rješenja novog portala elektronske uprave	Uspostavljen novi portal e-uprave (do kraja 2023.)
Uspostavljena mreža ICT praktičara – operativni tim Broj održanih radionica za ICT praktičare	/	/	-Održana 1.radionica -u toku je formalizovanje ICT mreže praktičara	Uspostvanjena mreža ICT+održane 3 radionice (2023)

Prioritetna reformska mjera br. 14: Unapređenje zakonodavno-regulatornog okvira za dalji razvoj infrastrukture za širokopojasni pristup internetu

Kratak opis aktivnosti planiranih za 2022. godinu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Početak aktivnosti na izradi Strategije razvoja 5G mreža u Crnoj Gori sa Akcionim planom za implementaciju
---	--

⁸ Prioritetne e-usluga koje će se implementirati kroz UNDP projekat su: Zahtjev za izdavanje LK i pasoša, Podnošenje zahtjeva za izdavanje (obnavljanje) vozačke dozvole, e-Prijava za registraciju vozila, e-Student, e-Prijava za zapošljavanje u državnoj upravi, Generička e-usluga za podnošenje zahtjeva za polaganja stručnih ispita (polaganje stručnog ispita za rad u državnim organima sa VSS/SSS, polaganje stručnog ispita za rad u oblasti sporta, polaganje stručnog ispita za notare), Elektronska usluga u oblasti planiranja prostora, e-Registracija NVO, e-Poslovanje, Elektronska prijava i odjava zaposlenih, e-Doprinosi, Naknada za rođenje djeteta, e-upis u đačke i studentske domove, Prijava za registraciju i upis poljoprivrednog gazdinstva i premije.

⁹ Iako su reformskom mjerom inicijalno prepoznate prioritetne usluge koje se planiraju digitalizovati, nakon analize normativnog okvira i usled komplikovanih birokratskih procedura pojedine prepoznate e-usluge biće zamjenjene drugim uslugama koje se mogu digitalizovati u periodu kada je planirana implementacija navedenog projekta.

	Strategije razvoja 5G mreža u Crnoj Gori. Nastavak aktivnosti za uspostavljanje Nacionalnog plana razvoja broadband-a; i nastavak aktivnosti na izradi novog Zakona o elektronskim komunikacijama.
Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2022.godinu (u prvih šest mjeseci tekuće godine):	Djelimično realizovane
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Započete aktivnosti na izradi Strategije uvođenja 5G mreža u Crnoj Gori sa Akcionim planom za implementaciju Strategije uvođenja 5G mreža u Crnoj Gori, na način što je izvršena nabavka usluge izrade Nacrta Strategije i formirana radna grupa za izradu Strategije. ➤ Očekuje se nastavak aktivnosti za izradu Nacionalnog plana razvoja širokopoljansnom pristupu internetu, budući da je Crna Gora aplicirala za novi grant podrške kroz WBIF (04.03.2022.), kojim će se obuhvatiti revizija Studije izvodljivosti i Cost-Benefit analize, evaluacija tržišnih modela i izbor najboljeg modela, skrining uticaja na životnu sredinu, izrada modela javnih nabavki i tenderske dokumentacije. (imajući u vidu navedeno, predviđa se pomjeranje usvajanja navedenog dokumenta za IV kvartal 2023. godine). ➤ Započete aktivnosti na izradi novog Zakona o elektronskim komunikacijama, na način što je izvršena nabavka usluge izrade Nacrta Zakona i formirana radna grupe za izradu je u toku.

Ostvarenje indikatora:

Indikator	Početna vrijednost (2021. godina)	Vrijednost planirana u 2022.	Vrijednost ostvarena u prvoj polovini 2022.	Ciljna vrijednost (2025. godina)
Uspostavljanje Nacionalnog plana razvoja širokopoljansnih mreža velikih brzina	Izrađena Cost benefit analiza i Tržišni model	Usvojen Nacionalni plan razvoja širokopoljansnih mreža velikih brzina	Crna Gora je aplicirala za novi grant podrške kroz WBIF (04.03.2022), kojim bi se obuhvatila revizija Studije izvodljivosti i Cost-Benefit analize, evaluacija tržišnih modela i izbor najboljeg modela, skrining uticaja na životnu sredinu, izrada	Implementiran Nacionalni plan razvoja širokopoljansnih mreža velikih brzina

			modela javnih nabavki i tenderske dokumentacije.	
Transponovanje i efikasna primjena Direktive EU o evropskom elektronskom komunikacionom kodu 2018/1972	Održane dvije TAIEX radionice – Implementacija i transponovanje nove direktive 2018/1972	Usvojen Zakon o elektronskim komunikacijama	Izvršena nabavka usluge izrade Nacrta Predloga Zakona o elektronskim komunikacijama u prvoj polovini 2022. godine. Formiranje radne grupe za izradu Predloga zakona je u toku.	Implementiran Zakon o elektronskim komunikacijama
Formiranje Nacionalne kancelarije/direkcije za širokopojasni pristup internetu	Izrađena Studija o kancelariji za širokopojasni pristup	Uspostavljena nacionalna kancelarija/direkcija za kompetentnost u oblasti širokopojasnog pristupa	Izrada Pravilnika o sistematizaciji i organizaciji radnih mjesta Ministarstva ekonomskog razvoja i turizma je u toku.	Ojačani kapaciteti nacionalne kancelarije/direkcije za kompetentnost u oblasti širokopojasnog pristupa

Prioritetna reformska mjera br. 15: Unaprjeđenje upravljanja privrednim društvima u većinskom vlasništvu države

<p>Kratak opis aktivnosti planiranih za 2022-2023. godinu</p>	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Uspostavljanje organizacije rada DOO „Montenegro Works“ koja obezbjeđuje efikasnije i transparentnije upravljanje privrednim društvima u većinskom vlasništvu države. ➤ Uspostavljanje standardizacije finansijskog izvještavanja sa povećanjem učestalosti izvještavanja sa godišnjeg na tromjesečni nivo i izrade poslovnog plana uz praćenje projektovanog sa ostvarenim učinkom na mjesečnom nivou; ➤ Izrada finansijskih analiza svih preduzeća – Planirano razvijanje seta smjernica za korporativno upravljanje kroz seminare i obuke za liderstvo u preduzećima u većinskom vlasništvu. ➤ Međutim, Vlada Crne Gore je identifikovala da se redovno praćenje poslovanja privrednih društava u većinskom vlasništvu države mora reformisati i nakon urađenih analiza konstatovano je da ulaganje u DOO „Montenegro Works“ u prethodnom periodu nije rezultiralo benefitima, kao i da nije pokazalo reformski potencijal koji bi Vladi obezbijedio zakonski model praćenja poslovanja privrednih društava u većinskom vlasništvu države. Shodno Odluci o dobrovoljnoj likvidaciji Društva sa ograničenom odgovornošću „Montenegro
---	---

	<p>Works" („Službeni list Crne Gore", broj 083/22 od 31. jula 2022. godine) sprovedena je dobrovoljna likvidacija Društva 08. avgusta 2022. godine, zbog nemogućnosti ostvarivanja prihoda, održivog i uspješnog poslovanja na tržištu.</p>
<p>Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2022.godinu (u prvih šest mjeseci tekuće godine):</p>	<p>Djelimično realizovane</p>
	<p>Aktivnosti su djelimično realizovane.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Vlada Crne Gore je dana 3. avgusta 2021. godine donijela Odluku o osnivanju Društva sa ograničenom odgovornošću "Montenegro Works" ("Službeni list Crne Gore", br. 085/21, 086/21) u cilju osnivanja preduzeća koje će se baviti praćenjem i analizom finansijskog stanja u privrednim društvima u većinskom vlasništvu države i pružanjem stručne podrške u sprovođenju reformi u cilju efikasnijeg upravljanja istim. Takođe, Vlada Crne Gore je dana 18. avgusta 2021. godine donijela Statut Društva sa ograničenom odgovornošću "Montenegro Works" ("Službeni list Crne Gore", br. 090/21), u cilju uspostavljenja organizacija rada DOO „Montenegro Works". ➤ Na sjednici Vlade Crne Gore od 31.marta 2022. godine je razmatran „Izveštaj o rezultatima eksterne revizije u privrednim društvima u većinskom vlasništvu države Crne Gore za period od 2016. godine do 2020. godine“, koji je dostavilo Ministarstvo finansija i socijalnog staranja. Na predmetnom Izveštaju su radili zaposleni iz DOO „Montenegro Works“ u saradnji sa državnim službenicima dva Direktorata Ministarstva finansija i socijalnog staranja i isti je realizovan uz korišćenje MMF alata „SOE Health Check Tool“, pripremljenog za potrebe ministarstva. ➤ Vlada se upoznala sa „Informacijom o preporukama za poboljšanje učinka Odbora direktora kroz jasne kriterijume za članstvo“ i zaključkom br. 04-2375 od 27. aprila 2022. godine zadužila Ministarstvo finansija i socijalnog staranja da intezivira aktivnosti i obavi dodatne konsultacije sa Ministarstvom ekonomskog razvoja, Ministarstvom javne uprave, digitalnog društva i medija i Ministarstvom kapitalnih investicija u vezi sa predloženim kriterijuma za izbor kvalifikovanih članova odbora direktora u privrednim društvima u većinskom vlasništvu države.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Na 13. sjednici Vlade od 22.07.2022. godine usvojena je „Informacija o praćenju fiskalnih rizika privrednih društava u većinskom vlasništvu države“. U Informaciji se naglašava da je u saradnji sa međunarodnim partnerima jasno identifikovana potreba da se redovno praćenje poslovanja privrednih društava u većinskom vlasništvu države mora reformisati. Ocijenjeno je da ulaganje u „Montenegro Works“ nije rezultiralo benefitima sa reformskim potencijalom koji bi Vladi obezbijedio zakonski model praćenja poslovanja ovih privrednih društava. Stoga, odlučeno je da se uspostavi novi model zaokruženog, regulatorno utemeljenog praćenja njihovog poslovanja. ➤ S tim u vezi, Vlada je podržala Ministarstvo finansija u procesu pripreme unapređenja organizacionog modela, a s ciljem da se unutar resornog direktorata reformiše Direkcija za praćenje fiskalnih rizika kompanija u većinskom državnom vlasništvu. ➤ Takođe, na istoj sjednici donijeta je Odluka o dobrovoljnoj likvidaciji Društva sa ograničenom odgovornošću „Montenegro Works“. Nakon detaljnih analiza, procijenjeno je da pretežna djelatnost Društva nije u skladu sa pozitivnim zakonskim propisima Crne Gore, da je prihodno neodrživo, te da se dobrovoljna likvidacija sprovodi zbog nemogućnosti ostvarivanja prihoda, održivog i uspješnog poslovanja na tržištu. ➤ Napominjemo da je dana 04.02.2022. godine Skupština Crne Gore izglasala nepovjerenje 42. Vladi, nakon čega je došlo do promjene prethodno postavljenih prioriteta. Naime, nakon sprovedene dobrovoljne likvidacije DOO “Montenegro Works” dalja realizacija predložene reformske mjere nije mogla biti nastavljena. Imajući u vidu navedeno predmetna reformska mjera će u narednom periodu biti modifikovana u okviru nove strategije Vlade, a koja se odnosi na oblast poslovanja privrednih preduzeća u većinskom vlasništvu države.
--	--

Ostvarenje indikatora:

Indikator	Početna vrijednost (2021. godina)	Vrijednost planirana u 2022-2023	Vrijednost ostvarena u prvog	Ciljna vrijednost (2025. godina)
-----------	-----------------------------------	----------------------------------	------------------------------	----------------------------------

			polovini 2022.	
<p>Poboljšanje finansijskih performansi preduzeća kroz osnivanje DOO „Montenegro Works“</p>	<p>Osnivanje društva sa ograničenom odgovornošću i upis Društva u Centralni registar privrednih subjekata Crne Gore (CRPS);</p> <p>Potpisivanje ključnih ugovora iz oblasti računovodstva i IT sektora;</p> <p>Raspisivanje konkursa za mjesto finansijskog analitičara i revizora, kao i za izbor idejno-grafičkog rješenja logotipa Društva.</p>	<p>Uspostavljanje organizacije rada DOO „Montenegro Works“ koja obezbjeđuje efikasnije i transparentnije upravljanje privrednim društvima u većinskom vlasništvu države</p> <p>Cilj za 2022. godinu je usvajanje novog Zakona;</p> <p>Standardizacija finansijskog izvještavanja sa povećanjem učestalosti izvještavanja sa godišnjeg na tromjesečni nivo;</p> <p>Standardizacija izrade poslovnog plana uz pracenje projektovanog sa ostvarenim učinkom na mjesečnom nivou;</p> <p>U okviru Društva formiraće se Odjeljenje za strateški razvoj, unutar kog će biti</p>	<p>3 implementacija sa nekim početnim rezultatima</p> <p>Djelimično uspostavljena organizacija rada u okviru DOO „Montenegro Works“</p> <p>Shodno Odluci o dobrovoljnoj likvidaciji Društva sa ograničenom odgovornošću „Montenegro Works“ („Službeni list Crne Gore“, broj 083/22 od 31. jula 2022. godine) sprovedena je dobrovoljna likvidacija Društva 08. avgusta 2022. godine.</p> <p>0 nema implementacije</p> <p>2 početni koraci su preduzeti</p> <p>2 početni koraci su preduzeti</p> <p>2 početni koraci su</p>	<p>/</p> <p>NAPOMENA: Ocijenjeno je da ulaganje u „Montenegro Works“ nije rezultiralo benefitima sa reformskim potencijalom koji bi Vladi obezbijedio zakonski model praćenja poslovanja ovih privrednih društava, zbog čega je na sjednici od 22.07.2022.godine donijeta Odluka o dobrovoljnoj likvidaciji Društva sa ograničenom odgovornošću „Montenegro Works“.</p>

		zaposleni stručnjaci iz svakog sektora, a koji će razvijati ključne indikatore učinka za svako preduzeće uz učestalo praćenje projektovanog sa ostvarenim učinkom na mjesečnom nivou.	preduzeti	
Izrada analize i smjernica za preduzeća u većinskom vlasništvu države	Kreiranje i određivanje razvoja seta strateških smjernica za Društvo.	Izrada finansijskih analiza svih preduzeća- Planira se razvijanje seta smjernica za korporativno upravljanje kroz seminare i obuke za liderstvo u preduzecima u većinskom vlasništvu države, kao i monitoring implementacije istih na rutinskoj osnovi.	3 implementacija je u toku sa nekim početnim rezultatima	Uspostavljanje kontinuiranog obavljanja pobrojanih aktivnosti iz prethodnog perioda

Prioritetna reformska mjera br. 16: Suzbijanje neformalne ekonomije kroz reformu poreske administracije

Kratak opis aktivnosti planiranih za 2022. godinu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Operativni sistem elektronske fiskalizacije ➤ Nastavak aktivnosti na uvođenju IRMS-a i nabavki dijela neophodnog softvera i hardvera, DWH/BI sistema
---	---

Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2022.godinu (u prvih šest mjeseci tekuće godine):	Djelimično realizovane
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Primjena sistema on line fiskalizacije u realnom vremenu, počela je od 01. juna 2021. godine, za sve obveznike u skladu sa Zakonom. Završene su sve predviđene faze projekta. Očekuje se potpuna upotreba Sistema sa mogućnošću korišćenja analize rizika i neograničena istorijska upotreba podataka sa završetkom implementacije DWH/BI sistema. ➤ Završen dokument FRD – funkcionalni zahtjevi, takođe kompletiran nedostajući dio tenderske dokumentacije koji se tiče kriterija-uslova koje kompanija treba da ima u cilju implementacije IRMS sistema. Očekuje se raspisivanje tendera za nabavku IRMS Sistema oktobra 2022. godine. ➤ Nastavljene aktivnosti na čišćenju podataka. DWH/BI-izabrana kompanija za realizaciju projekta. Završena faza 0 (koja podrazumijeva izradu akcionog plana, formiranje timova, izradu Povelje ugovora). U toku su aktivnosti iz Faze 1. Predviđen datum za realizaciju ugovora je septembar 2023. godine.

Ostvarenje indikatora:

Indikator	Vrijednost planirana u 2022. godina	Vrijednost ostvarena u prvoj polovini 2022.	Međurezultat (2022/2023)	Ciljna vrijednost (2024. godina)
Sistem e-fiskalizacije za sve poreske obveznike funkcioniše u punom kapacitetu.	Završene sve III faze uspostavljanja sistema.	EFI sistem operativan. Izvršena isplata u iznosu od 674.817.00€ konzorcijumu OSA-NEOS i samim tim su izvršene ugovrne obaveze prema izvođaču.	Puna implementacija Sistema e-fiskalizacije i njegovo dalje unaprijeđenje.	Puna implementacija Sistema e-fiskalizacije.
Oprema za IRMS u punoj funkciji.	Raspisan tender i završena procedura nabavke opreme.	Uz evidentno kašnjenje na implementaciji IRMS sistema, u toku je završetak postupka odobravanja tenderske dokumentacije za raspisivanje tendera za IRMS.	Nabavka dodatnog dijela opreme.	Oprema u punoj funkciji.

		To je preduslov za rekonstrukciju RARP projekta, čiji je završetak 31. marta 2023. godine.		
Uspostavljene funkcionalne baze podataka u IRMS-u	Nastavak procesa čišćenja podataka.	Nastavljen je proces čišćenja podataka. Obzirom da je to kontinuirana aktivnost, i traje do kraja projekta. Započete aktivnosti na realizaciji projekta za Platformu za analitiku podataka (DWH/BI), čija je vrijednost 1.759.000,00€.	Nastavak procesa čišćenja uz migraciju podataka.	Podaci migrirani i integrisani u IRMS.

Prioritetna reformska mjera br. 17: Unapređenje poslovnog ambijenta kroz smanjenje poreskog opterećenja na zarade

Kratak opis aktivnosti planiranih za 2022. godinu	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Praćenje implementacije kroz formirano Koordinaciono tijelo za praćenje implementacije programa "Nova poreska politika" i pojačani inspekcijski nadzor, u cilju smanjenja neformalne ekonomije na tržištu rada odnosno neloyalne konkurencije po tom osnovu. ➤ Donošenje zakona i podzakonskih akata koji će omogućiti punu primjenu programa "Nova poreska politika".
Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2022.godinu (u prvih šest mjeseci tekuće godine):	Implementacija je u toku sa nekim početnim rezultatima
	Aktivnosti koje su realizovane: <ul style="list-style-type: none"> ➤ U januaru 2022. godine formirano je Koordinaciono tijelo za praćenje implementacije programa "Nove poreske politike"; ➤ Prema istraživanju koje je sprovedeno među preduzećima i domaćinstvima, siva ekonomija u formalnom sektoru u Crnoj Gori u 2022. godini iznosi 20.6% BDP, što predstavlja smanjenje od 3.9 p.p. u odnosu na 2014. godinu; ➤ Doprinos smanjenju sive ekonomije ostvaren je kroz manje poresko opterećenje rada usled čega su

	<p>poslodavci manje motivisani da ne prijavljuju radnike i isplaćuju plate na ruke;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Povećanje broja IOPPD obrazaca Upravi prihoda i carina; ➤ Povećana poreska disciplina obveznika i poštovanje zakonskih propisa
--	---

Ostvarenje indikatora:

Indikator	Vrijednost planirana u 2022. godina	Vrijednost ostvarena u prvoj polovini 2022.	Međurezultat (2022/2023)	Ciljna vrijednost (2024. godina)
Broj formalno zaposlenih	233.000	¹⁰	240.000	247.000

Prioritetna reformska mjera br. 18: Informacioni sistem i mobilna aplikacija za praćenje parametara u turizmu

Kratak opis aktivnosti planiranih za 2022. godinu	Implementacija novog informacionog Sistema sa pratećom mobilnom aplikacijom
Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2022.godinu (u prvih šest mjeseci tekuće godine):	Nema implementacije
	U cilju prevazilaženja problema nastalih restrukturiranjem institucija uključenih u Projekat, neophodno je redefinisane svih stavki projekta, formiranje Radne grupe, shodno čemu implementacija Mjere odlaže do daljnjeg. Mjera neće biti nastavljena u 2023. godini.

Ostvarenje indikatora:

Indikator	Početna vrijednost 2022. godina	Vrijednost planirana u 2022.	Vrijednost ostvarena u prvoj polovini 2022.	Ciljna vrijednost (2024. godina)
Naplaćena boravišna taksa	9.6 mil. eura	+30%	-	180%
Smanjenje sive ekonomije u sektoru turizma	x	x-5%	-	x-30%

Prioritetna reformska mjera br. 19: Održivi zeleni turizam

¹⁰ Izvještavanje po navedenom indikatoru je relevantno na godišnjem nivou. Prema preliminarnim podacima Uprave za statistiku broj ukupno zaposlenih u maju mjesecu je iznosio 222.901, u junu 230.765, dok je u julu bilo 235.343.

<p>Kratak opis aktivnosti planiranih za 2022. godinu</p>	<p>➤ Održivi zeleni turizam i razvoj "zelenih" vrsta smještajnih kapaciteta- implementacija ekoloških standard u ugostiteljskim objektima (sertifikacija).</p>
<p>Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2022.godinu (u prvih šest mjeseci tekuće godine):</p>	<p>Implementacija je u toku sa nekim početnim rezultatima</p>
	<p>➤ Implementacija standardizovanih ekoloških uslova za certifikate "Zeleni ključ" i "Eco label";</p> <p>1. Ruralni turizam</p> <p>a) Podsticajne mjere: podržano 13 seoskih domaćinstava (ugovorena vrijednost podrške iznosi 24.760,00€-realizovana je I faza podrške u iznosu od 14.750,00€);</p> <p>b) AP za 2022. Godinu Programa razvoja ruralnog turizma Crne Gore:</p> <p>-za marketinšku kampanju "Montenegro rural" pripremljeni su mikrosajt i tekmatški vizuali (po ciljnim grupama);</p> <p>-u cilju kreiranja oznake kvaliteta izvršena je komparativna analiza primjera dobre prakse; izrada predloga je u početnoj fazi;</p> <p>-u okviru aktivnosti koje se odnose na samoedukaciju/autodidaktički program, u pripremnj fazi je izrada kratkog video prikaza postupka procesa fiskalizacije za seoska domaćinstva;</p> <p>2. Kulturni turizam:</p> <p>a) Podsticajne mjere: podržana su 4 projekta koji obogaćuju kulturnu ponudu Crne Gore inovativnim sadržajima (ugovorena vrijednost podrške iznosi 31.000,00€);</p> <p>b) AP za 2022. Godinu Programa razvoja kulturnog turizma Crne Gore:</p> <p>-izvršene su pripreme aktivnosti za turističku valorizaciju dva nova lokaliteta;</p> <p>-ostvareno članstvo Crne Gore u okviru dvije kulturne rute Savjeta Evrope;</p> <p>-pripreme aktivnosti za raspisivanje tendera za izradu replike prve štamparije na Blakanu (štamparija Crnojevića);</p> <p>-u finalnoj fazi je izrada virtuelne Due mari Platforme za promociju 260 kulturnih i prirodnih lokaliteta u Crnoj Gori.</p> <p>3. Zdravstveni turizam</p> <p>a) podsticajne mjere: podržan 1 inovativni projekat (ugovorena vrijednost podrške iznosi 9.000,00€)</p> <p>b) AP za 2022. godinu Programa razvoja zdravstvenog turizma Crne Gore:</p> <p>-pripreme aktivnosti za izradu integrisane onilne platforme pružaoca zdravstvenih usluga.</p> <p>➤ Realizacija se odvija u kontinuitetu</p>

	<p>tokom 2022. godine;</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Izazovi u realizaciji planiranih aktivnosti uzrokovani su otežanim uslovima u poslovanju usled svjetskih kriza; ➤ Reforma će se nastaviti u 2023. godini.
--	---

Ostvarenje indikatora:

Indikator	Početna vrijednost	Vrijednost planirana u 2022.	Vrijednost ostvarena u prvoj polovini 2022.	Ciljna vrijednost (2024. godina)
Broj ugostiteljskih objekata koji uvode zelenu praksu	15	20	0	30
Broj noćenja u sjevernom region Crne Gore	76.515	78.000	70.877	80.000

Prioritetna reformska mjera br. 20: Finansijska podrška domaćinstvima u cilju primjene mjera energetske efikasnosti

Kratak opis aktivnosti planiranih za 2022. godinu	<p>U okviru mjere Finansijska podrška domaćinstvima u cilju primjene mjera energetske efikasnosti u 2022.godine planirane su sledeće aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Sprovođenje postupka javnog nadmetanja za izbor banaka – davalaca kredita domaćinstvima za primjenu mjera energetske efikasnosti i proizvodnju električne energije za sopstvene potrebe, od strane ministarstva nadležnog za poslove energetike; sprovođenje postupka javnog nadmetanja za izbor kompanija – isporučilaca i instalatera sistema, opreme i materijala za primjenu mjera energetske efikasnosti, od strane ministarstva nadležnog za poslove energetike; isporuka i instaliranje sistema čija je kupovina i ugradnja omogućena u okviru Programa (sistema za grijanje na moderne oblike biomase (pelet, briket), sistema za grijanje i hlađenje sa visokoefikasnim toplotnim pumpama, kao i isporuka i ugradnja fasadne termoizolacije i energetske efikasne fasadne stolarije na stambenim objektima domaćinstava, od strane izabranih kompanija; uplaćivanje sredstava u visini odobrenih kredita na
---	---

	<p>račun izabranih kompanija, od strane izabranih banaka; uplaćivanje sredstava za kamatu na kredit bankama - partnerima u Programu, od strane ministarstva nadležnog za poslove energetike; otplata beskamratnih kredita u mjesečnim ratama, od strane korisnika kredita – članova domaćinstava koja učestvuju u Programu.</p>
<p>Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2022.godinu (u prvih šest mjeseci tekuće godine):</p>	<p>Implementacija je u toku sa nekim početnim rezultatima</p>
	<p>U 2022. godini su realizovane sljedeće aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Ministarstvo kapitalnih investicija je 22.3.2022. godine objavilo Javni poziv svim komercijalnim bankama u Crnoj Gori za dostavljanje pisma zainteresovanosti u okviru programa. Rok za dostavljanje ponuda bio je 13.04.2022. godine. Pored toga, 7.4.2022. godine objavljen je Javni poziv svim kompanijama u Crnoj Gori za dostavljanje ponuda prema zahtjevima tenderske dokumentacije, a u cilju izbora kvalifikovanih izvođača radova. Rok za dostavljanje ponuda bio je 29.4.2022. godine. Izbor partnerskih banaka i kvalifikovanih izvođača radova je uspješno okončan, a nakon potpisivanja Sporazuma o saradnji između Ministarstva kapitalnih investicija i komercijalnih banaka i Sporazuma o saradnji između Ministarstva kapitalnih investicija i kvalifikovanih izvođača radova, stekli su se svi uslovi za početak realizacije nove faze programa „Energetski efikasan dom“. ➤ Realizacija programa za domaćinstva je počela 12.jula 2022.godine, kada je i objavljen javni poziv građanima da shodno projektnom menahizmu predaju svoje zahtjeve za učešće u programu. ➤ Reforma će biti nastavljena i u 2023.godini. ➤ <i>Napomena:</i> Programska mjera se u ovom trenutku realizuje planiranom dinamikom. Međutim, otežavajuća okolnost koja može u velikoj mjeri da utiče na planirane rezultate je i drastično uvećanje cijene energenata, tj. peleta, kao i uvećanje cijene građevinskog materijala i usluga u ovom

	<p>sektoru. Prethodno navedeno može dovesti do toga da jedan dio zainteresovanih građana odustane od implementacije mjera energetske efikasnosti u okviru predmetne mjere.</p>
--	--

Ostvarenje indikatora:

Indikator	Početna vrijednost	Međurezultat	Vrijednost planirana u prvoj polovini 2022.	Ciljna vrijednost (2024. godina)
Ukupna ostvarena ušteda energije u okviru Programa „Energetski efikasan dom“	0	5,5 GWh u jednoj godini	11	16,5 GWh
Broj podržanih domaćinstava u okviru Programa „Energetski efikasan dom“	0	560	-	1680

Prioritetna reformska mjera br. 21: Smanjenje stavljanja u promet i upotrebe laganih plastičnih kesa za nošenje i plastičnih proizvoda za jednokratnu upotrebu

Kratak opis aktivnosti planiranih za 2022. godinu	<p>U toku 2022. predviđena je realizacija sljedećih aktivnosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Donošenje Zakona o upravljanju otpadom; ➤ Uvođenje koncepta smanjenja upotrebe laganih plastičnih kesa za nošenje i plastičnih proizvoda za jednokratnu upotrebu u javnoj upravi; ➤ Realizacija kampanje za informisanje javnosti i podizanje svijesti svih aktera u vrednosnom lancu plastike za jednokratnu upotrebu i njenom štetnom negativnom uticaju na životnu sredinu; ➤ Razvoj i uvođenje metodologije za proračun potrošnje laganih plastičnih kesa za nošenje po osobi; ➤ Izmjene i dopune zakona o akcizama u cilju smanjenja upotrebe laganih plastičnih kesa za nošenje i plastičnih proizvoda za jednokratnu upotrebu i njegova primjena u toku 2022. godine kroz uvođenje akciza na ove proizvode.
Stepen realizacije aktivnosti planiranih za 2022. godinu (u prvih šest mjeseci tekuće godine):	Djelimično realizovane

¹¹ S obzirom da su u prvoj polovini 2022. godine realizovane pripremne aktivnosti za primjenu mjera energetske efikasnosti iz ove mjere, i da je njihova implementacija počela u julu, nije moguće prikazati vrijednost izabranih indikatora za prvu polovinu ove godine.

U prvih 6 mjeseci od implementacije PER, aktivnosti su djelimično realizovane.

- Predlog Zakona o upravljanju otpadom je u završnoj fazi usaglašavanja sa Sekretarijatom za zakonodavstvo (realizovano u III kvartalu, dok je usvajanje Predloga Zakona predviđeno u IV kvartalu o.g.).
- Uvođenje koncepta smanjenja upotrebe laganih plastičnih kesica za nošenje i plastičnih proizvoda za jednokratnu upotrebu u javnoj upravi: Kancelarija za održivi razvoj u saradnji sa Ministarstvom ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, kao i ostalim dobrovoljno prijavljenim institucijama, vrši selektivno prikupljanje papirnog i plastičnog otpada i iskoriscenih tonera za reciklažu. U narednom periodu planirano je intenziviranje radnji na ovoj aktivnosti. (kontunuirano se obavlja ova aktivnost)
- Realizacija kampanje za informisanje javnosti i podizanje svijesti svih aktera u vrednosnom lancu plastike za jednokratnu upotrebu i njenom štetnom negativnom uticaju na životnu sredinu - održan niz edukativno-informativnih sastanaka u Privrednoj komori sa privrednim društvima kojih se tiče ova problematika. U okviru podrške Vlade Velike Britanije u prvih šest mjeseci realizovana medijska kampanja „Za jedinu na svijetu. Naša je. Čuvajmo je“, koja je za jednu od tema imala podizanje svijesti u oblasti upravljanja otpadom. Nevladina organizacija Centar za zaštitu i proučavanje ptica implementira projekat BIOVAL - BIOdiversity VALues, kroz koji su sprovedeni specifični pozivi na akciju - Call To Action (CTA). Treći poziv na akciju (CTA) „Svi u akciji za reciklažu“ organizovan je 23. maja u saradnji sa grupom građana - Ekopatriotizam. Akcija je organizovana u okviru nacionalne kampanje „Da zablista Crna Gora“ u saradnji sa Ministarstvom ekologije, prostornog planiranja i urbanizma, koja je sprovedena od 21. do 31. maja. Građani, posebno roditelji sa djecom, pozvani su da učestvuju u akciji čišćenja Čemovskog polja. Takmičenje je organizovano na zanimljiv način - za 4 najteže kese napunjene sakupljenom plastikom.
- Razvoj i uvođenje metodologije za proračun potrošnje laganih plastičnih kesica za nošenje po osobi: u saradnji sa GIZ-om razvijena metodologija za obračun količine

	<p>plastičnog otpada u moru. Realizacija konkretne aktivnosti predviđena u narednom periodu.</p> <p>Najveći izazovi u sprovođenju ovih aktivnosti se odnose na političku situaciju i prioritizaciju, te nedostatak finansijskih i kadrovskih kapaciteta.</p> <p>Sa ovom reformom će se nastaviti i 2023. godine.</p>
--	--

Ostvarenje indikatora:

Indikator	Početna vrijednost (2021. godina)	Međurezultat (2024)	Vrijednost ostvarena u prvoj polovini 2022.	Ciljna vrijednost (2030. godina)
Smanjenje proizvodnje i potrošnje laganih plastičnih kesa za nošenje ¹²	Procjena 600-700 komada po stanovniku	300 komada po stanovniku	-	40 komada po stanovniku
Povećanje stope recikliranja 10% 20% 50%	10%	20%	11.52 ¹³	50%
Smanjenje prosječne godišnje stope rasta generisanog otpada ¹⁴	Očekivano povećanje od 2% na godišnjem nivou u JLS u kojima se procjenjuje porast stanovnika	Smanjenje povećanja n 1,8% u JLS u kojima se procjenjuje porast stanovnika	-	Smanjenje povećanja na 1,5% u JLS u kojima se procjenjuje porast stanovnika

Prioritetna reformaska mjera br. 22: Podrška investicijama u sektoru proizvodnje

Naziv prioritetne mjere:	
Kratak opis aktivnosti planiranih za 2022. godinu	U toku 2022. godine planirano je raspisivanje po jednog javnog poziva za svaku od mjera IPARD II programa (tri javna poziva). Nasatavak realizacije prethodno raspisanih javnih poziva u okviru IPARD II programa.
Stepen realizacije aktivnosti planiranih za	Djelimično realizovane

¹² Još uvijek nije izrađena metodologija za obracun ovog indikatora.

¹³ Izvor: Izvještaj o sprovođenju državnog plana za upravljanje otpadom iz 2020. godine, Ministarstvo ekologije prostornog planiranja i urbanizma.

¹⁴ Nije moguće dati obračun ovih indikatora na polugodišnjem nivou.

2022.godinu (u prvih šest mjeseci tekuće godine):	
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Realizacija prethodno raspisanih javnih poziva po IPARD II programu se i dalje odvija, ali u nešto sporijem tempu budući da usled epidemija COVID-19 i rata u Ukrajini došlo do poremećaja na tržištu i enormnog rasta cijena inputa za gradnju, kao i mehanizacije i opreme. ➤ Treći Javni poziv za Mjeru 1 „Investicije u fizički kapital poljoprivrednih gazdinstava“ je objavljen 10. novembra 2021. godine. ➤ Prijem zahtjeva za dodjelu podrške u okviru ovog Javnog poziva je bio od 10. novembra 2021. godine do 27. decembra 2021. godine. ➤ U okviru ovog poziva podnijeto je 112 zahtjeva za dodjelu podrške. Ukupna vrijednost zahtijevanih investicija je 11,851,724.63 EUR (sa PDV-om), odnosno 9,839,017.55 EUR (bez PDV-a), a potencijalni iznos podrške je 6,356,132.36 EUR. ➤ Do danas je ugovoreno 56 projekata ukupne vrijednosti investicija 4,899,405.16 EUR (sa PDV-om), 4,049,132.51 EUR (bez PDV-a), uz mogući iznos podrške od 2,755,405.86 EUR. ➤ Četvrti Javni poziv za Mjeru 3 „Investicije u fizički kapital za preradu i marketing poljoprivrednih i ribljih proizvoda“ je objavljen 15. februara 2022. godine. ➤ Prijem zahtjeva za dodjelu podrške za ovaj Javni poziv je bio od 15. februara do 31. marta 2022. godine. ➤ U okviru ovog poziva podnijeto je 33 zahtjeva za dodjelu podrške. Dostavljen su dva zahtjeva bez podataka, tako da će informacije u nastavku biti date za 31 zahtjev. Ukupna vrijednost traženih investicija je 23,683,293.32 € (sa PDV-om), odnosno 19,572,969.69 € (bez PDV-a), a potencijalni iznos podrške je 9,789,484.85 €. ➤ Do danas su ugovorena 2 projekata ukupne vrijednosti investicija 1,339,861.46 EUR (sa PDV-om), 1,107,323.52EUR (bez PDV-a), uz mogući iznos podrške od 553,661.76 EUR, ostali zahtjevi su u fazi ugovaranja. ➤ Četvrti Javni poziv za Mjeru 1 „Investicije u fizički kapital poljoprivrednih gazdinstava“ je objavljen 14. marta 2022. godine.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Prijem zahtjeva za dodjelu podrške u okviru ovog Javnog poziva je bio od 14. marta 2022. godine do 28. aprila 2022. godine. ➤ U okviru ovog poziva podnijeto je 92 zahtjeva za dodjelu podrške. Ukupna vrijednost zahtijevanih investicija je 26,593,809.64 EUR (sa PDV-om), odnosno 23,707,559.89 EUR (bez PDV-a), a potencijalni iznos podrške je 15,669,795.98 EUR. ➤ Do danas su ugovorena 2 projekata ukupne vrijednosti investicija 388,841.34 EUR (sa PDV-om), 321,356.48 EUR (bez PDV-a), uz mogući iznos podrške od 211,112.27 EUR. Ostali zahtjevi su fazi ugovaranja, terenske kontrole i ispitnog postupka. ➤ Prvi Javni poziv za Mjeru 7 „Diverzifikacija gazdinstava i razvoj poslovanja“, podmjera 7.1 „Podrška investicijama za razvoj ruralnog turizma“ je objavljen 23. juna 2021. godine. Prijem zahtjeva za dodjelu podrške za ovaj Javni poziv je bio od 23. juna do 31. avgusta 2021. godine, ali je prijem zahtjeva produžen do 30. septembra 2021. godine. ➤ U okviru Prvog Javnog poziva podnijeto je 102 zahtjeva za dodjelu podrške. Ukupna vrijednost traženih investicija za 97 aplikacija je 11,559,764.45 EUR (sa PDV-om), odnosno 9,553,524.33 EUR (bez PDV-a), a potencijalni iznos podrške je 6,209,790.81 EUR. Za 5 aplikacija ne postoji informacija o traženim iznosima investicija, jer isti nijesu navedeni u Zahtjevu za dodjelu podrške. Podnijeti zahtjevi su u fazi ugovaranja.
--	--

Ostvarenje indikatora:

Indikator	Početna vrijednost (2021. godina)	Vrijednost ostvarena u prvoj polovini 2022.	Međurezultat (2023)	Ciljna vrijednost (2024. godina)
Vrijednost realizovanih investicija	10.000.000,00	8.430.000,00	19.000.000,00	12.000.000,00
Subjekti u poslovanju hranom koji su dostigli EU standard	15	8	15	15
Broj gazdinstava koja su diverzifikovala	0	0	80	120

djelatnost				
------------	--	--	--	--

ANEKS

Tabela 10a Procjena dodatnih troškova mjera strukturnih reformi

<i>Prioritetna reformska mjera br.1: Jačanje operativnih kapaciteta Zavoda za zapošljavanje za sprovođenje usluga i mjera putem digitalizacije</i>					
2022. godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno

Prvih šest mjeseci	0	201,527.00€	0	0	201,527.00€
Prioritetna reformska mjera br. 2: Uvođenje novih šema rada i usklađivanje profesionalnih i privatnih obaveza					
2022. godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	0	0	0	0
Prioritetna reformska mjera br.3: Uvođenje programa Garancija za mlade u Crnoj Gori					
2022. godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	3,970,403.12€	0	0	3,970,403.12€
Prioritetna reformska mjera br.4: Povećanje zapošljivosti odraslih kroz unapređenje njihovih vještina i kompetencija potrebnih tržištu rada					
2022. godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	0	0	0	0
Prioritetna reformska mjera br.5: Digitalizacija obrazovanja i razvoj digitalnih vještina					
2022. godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	0	0	0	0
Prioritetna reformska mjera br.6: Reforma nacionalnog sistema utvrđivanja invaliditeta					
2022. godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	72,049.44€	0	0	72,049.44€
Prioritetna reformska mjera br.7: Definisanje finansijskih preduslova za reforme predložene Mapom Puta					
2022. godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno

Prvih šest mjeseci	0	40.000,00€	0	0	40.000,00€
Prioritetna reformska mjera br.8: Poboljšanje pristupa i kvaliteta pružanja zdravstvenih usluga i digitalizacija zdravstvenog sistema					
2022. godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	0	0	0	0
Prioritetna reformska mjera br.9: Uspostavljanje potpune elektronske registracije preduzeća					
2022. godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	90.000,00€	0	0	90.000,00€ ¹⁵
Prioritetna reformska mjera br.10: Unapređenje pristupa finansijama MMSP kroz kreiranje Kreditno-garantnog fonda (KGF)					
2022. godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	0	0	0	0
Prioritetna reformska mjera br.11: Jačanje konkurentne pozicije MMSP kroz uspostavljanje jedinstvene pristupne tačke					
2022. godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	150.000€ ¹⁶	0	0	150.000,00€
Prioritetna reformska mjera br.12: Jačanje nacionalnog inovacionog i istraživačkog ekosistema					
2022. godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	0	1.118.100,00€	0	1.118.100,00€
Prioritetna reformska mjera br. 13: Poboljšanje digitalizacije e-uprave kroz razvoj platformi složenih e-usluga					

¹⁵ Sve realizovane aktivnosti (izmjena naziva firme elektronski, dostavljanje rješenja elektronski i sl.) se pokrivaju iz Ugovora o godišnjem održavanju i unapređenju (redovna unapređenja), koji iznosi cca 90.000,00€ na godišnjem nivou.

¹⁶ U okviru projekta koje Ministarstvo ekonomskog razvoja i turizma (MERT) realizuje uz podršku Evropske Unije i Evropske banke za obnovu i razvoj (u okviru Godišnjeg akcionog programa IPA za 2016. godinu), ukupne vrijednosti 1.747000,00 EUR, a sprovodi se od decembra 2020. godine i traje do kraja 2023. godine, nakon objavljenog poziva za dostavljanje prijava za angažman konsultantske firme za razvoj integrisane IT platforme, i sprovođenja evaluacione procedure koja je definisana pravilnikom Evropske banke za obnovu i razvoj, odabrana je kompanija Fleka iz Crne Gore za sprovođenje ovih aktivnosti. Za navedene aktivnosti u okviru ovog projekta izdvojeno je 150.000,00 EUR.

2022. godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	83.167.5€	0	0	83.167.5€
Prioritetna reformaska mjera br.14: Unapređenje zakonodavno-regulatornog okvira za dalji razvoj infrastrukture za širokopojasni pristup internetu					
2022. godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	40,000.00€	0	0	40,000.00€
Prioritetna reformaska mjera br.15: Unaprjeđenje upravljanja privrednim društvima u većinskom vlasništvu države					
2022. godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	0	0	0	0
Prioritetna reformaska mjera br.16: Suzbijanje neformalne ekonomije kroz reformu poreske administracije					
2022. godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	895.396,17€	0	0	895.396,17€
Prioritetna reformaska mjera br.17: Unapređenje poslovnog ambijenta kroz smanjenje poreskog opterećenja na zarade					
2022. godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	0	0	0	0
Prioritetna reformaska mjera br.18: Informacioni sistem i mobilna aplikacija za praćenje parametara u turizmu					
2022. godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	0	0	0	0
Prioritetna reformaska mjera br.19: Održivi zeleni turizam					
2022. godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	0	14.750,00€	0	14.750,00€

Prioritetna reformaska mjera br.20: Finansijska podrška domaćinstvima u cilju primjene mjera energetske efikasnosti					
2022. godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	0	0	0	0
Prioritetna reformaska mjera br. 21: Smanjenje stavljanja u promet i upotrebe laganih plastičnih kesa za nošenje i plastičnih proizvoda za jednokratnu upotrebu					
2022. godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	0	0	0	0
Prioritetna reformaska mjera br. 22: Podrška investicijama u sektoru proizvodnje					
2022. godina	Plate	Robe i usluge	Subvencije i transferi	Kapitalni izdaci	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	0	3.391.233,98€	0	3.391.233,98€

Tabela 10b: Finansiranje mjere strukturnih reformi

Prioritetna reformska mjera br.1: Jačanje operativnih kapaciteta Zavoda za zapošljavanje za sprovođenje usluga i mjera putem digitalizacije								
Godina 2021.	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektni zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	0	0	0	201,527.00€	0	0	201,527.00€
Prioritetna reformska mjera br.2: Uvođenje novih šema rada i usklađivanje profesionalnih i privatnih obaveza								
Godina 2021.	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektni zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	0	0	0	0	0	0	0
Prioritetna reformska mjera br.3: Uvođenje programa Garancija za mlade u Crnoj Gori								
Godina 2021.	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektni zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
Prvih šest mjeseci	3,897,903.12€	0	0	0	72,500.00€	0	0	3,970,403.12€
Prioritetna reformska mjera br.4: Povećanje zapošljivosti odraslih kroz unapređenje njihovih vještina i kompetencija potrebnih tržištu rada								
Godina 2021.	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektni zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	0	0	0	0	0	0	0
Prioritetna reformska mjera br.5: Digitalizacija obrazovanja i razvoj digitalnih vještina								
Godina 2021.	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektni zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	0	0	0	0	0	0	0
Prioritetna reformska mjera br. 6: Reforma nacionalnog sistema utvrđivanja invaliditeta								

Godina 2021.	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektne zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	0	0	72,049.44€	0	0	0	72,049.44€
Prioritetna reformska mjera br.7: Definisanje finansijskih preduslova za reforme predložene Mapom Puta								
Godina 2021.	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektne zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	0	0	0	40.000,00€	0	0	40.000,00€
Prioritetna reformska mjera br. 8: Poboljšanje pristupa i kvaliteta pružanja zdravstvenih usluga i digitalizacija zdravstvenog sistema								
Godina 2021.	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektne zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	0	0	0	0	0	0	0
Prioritetna reformska mjera br.9: Uspostavljanje potpune elektronske registracije preduzeća								
Godina 2021.	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektne zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
Prvih šest mjeseci	90.000,00€ ¹⁷	0	0	0	0	0	0	90.000,00€
Prioritetna reformska mjera br.10: Unapređenje pristupa finansijama MMSP kroz kreiranje Kreditno-garantnog fonda (KGF)								
Godina 2021.	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektne zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	0	0	0	0	0	0	0
Prioritetna reformska mjera br.11: Jačanje konkurentne pozicije MMSP kroz uspostavljanje jedinstvene pristupne tačke								

Godina 2021.	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektne zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
Prvih šest mjeseci	15.000,00€ ¹⁸			135.000,00€ ¹⁹				150.000,00€
Prioritetna reformaska mjera br.12: Jacanje nacionalnog inovacionog i istrazivackog ekosistema								
Godina 2021.	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektne zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
Prvih šest mjeseci	1.000.000,00€	0	0	38.100,00€	80.000,00€	0	0	1.118.100,00€
Prioritetna reformaska mjera br.13: Paboljanje digitalizacije e-uprave kroz razvoj platformi složenih e-usluga								
Godina 2021.	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektne zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	0	0	83.167,5€	0	0	0	83.167,5€
Prioritetna reformaska mjera br.14: Unapređenje zakonodavno-regulatornog okvira za dalji razvoj infrastrukture za širokopolasni pristup internetu								
Godina 2021.	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektne zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	0	40.000,00€	0	0	0	0	40.000,00€
Prioritetna reformaska mjera br.15: Unapređenje upravljanja privrednim društvima u većinskom vlasništvu države								
Godina 2021.	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektne zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	0	0	0	0	0	0	0
Prioritetna reformaska mjera br.16: Suzbijanje neformalne ekonomije kroz reformu poreske administracije								

¹⁸ Nacionalno kofinansiranje.

¹⁹ IPA sredstva.

Godina 2022.	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektne zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	0	0	0	0	895.396,17€	0	895.396,17€
Prioritetna reformaska mjera br.17: Unapređenje poslovnog ambijenta kroz smanjenje poreskog opterećenja na zarade								
Godina 2022.	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektne zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	0	0	0	0	0	0	0
Prioritetna reformaska mjera br.18: Informacioni sistem i mobilna aplikacija za praćenje parametara u turizmu								
Godina 2022.	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektne zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	0	0	0	0	0	0	0
Prioritetna reformaska mjera br.19: Održivi zeleni turizam								
Godina 2022.	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektne zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
Prvih šest mjeseci	14.750,00€	0	0	0	0	0	0	14.750,00€
Prioritetna reformaska mjera br.20: Finansijska podrška domaćinstvima u cilju primjene mjera energetske efikasnosti								
Godina 2022.	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektne zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	0	0	0	0	0	0	0
Prioritetna reformaska mjera br. 21: Smanjenje stavljanja u promet i upotrebe laganih plastičnih kesa za nošenje i plastičnih proizvoda za jednokratnu upotrebu								
Godina 2022.	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni javni izvori finansiranja	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektne zajmovi	Treba da se utvrdi	Ukupno
Prvih šest mjeseci	0	0	0	0	0	0	0	0
Prioritetna reformaska mjera br. 22: Podrška investicijama u sektoru proizvodnje								
Godina 2022.	Centralni budžet	Lokalni budžet	Ostali nacionalni	IPA fondovi	Ostali grantovi	Projektne zajmovi	Treba da se	Ukupno

			javni izvori finansiranja			utvrđi		
Prvih šest mjeseci	0	0	847,808.54€	2,543,425.44€	0	0	0	3.391.233,98€